

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANITO-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden négyzetcentiméter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Március Idusza.

— Felhívás író- és művészársaimhoz! —

Vettük s kivonatban adjuk a következő lelkes felhívást:

Szabadságunk 50 éves fordulóját készülni megünnepelni a nemzet. Bizonyára fog rá találni módot, amelylyel kegyeletét kifejezze. 50 esztendő óta mindig megemlékeztünk március 15-éről, amely napon egy lelkes csoport, élén Petőfi Sándorral, kinyomatta a 12 pesti pontot: *Mit kíván a magyar nemzet?*

Ez a nap a gondolatszabadság, a népszabadság és a földszabadság napja.

E napnak fénykörén Petőfi Sándor alakja sugárzik felénk.

Az ő szerkesztette 12 pont kiválasztása már a korona szentesítette törvény, amelynek legelső öre maga a király.

A népszabadság napját nem ünnepehetjük másként, mint magával a néppel. Ha részt vesz bánatunkban, részesítsük ünnepünkben is. Ünnepeljen már a nép is, ne csak mindég az ur.

Rendezzünk egy óriási ünnepséget a Rákoson vagy a Kelenföldön, hívjuk meg reá vendégül a magyar népet. Gyűljön össze hazánk minden részéből egy-egy csoport, amely vidékét képviselje az ő színes, változatos, festői viseletében, gyalog, szekéren, lóháton, minden vidék az ő szokása szerint. Képzhetni-e ennél szebbet, festőibbet, mint Magyarország különböző típusait, népviseletét egybegyűlve látni.

Hívjuk meg nemzetiség és valláskülönbség nélkül hazánk minden vidékét, gyűjtsük őket egy-egy táborkba. S vezessük végig a fővárosra. Lássuk hazánk sok tarka népét.

Kísérje minden csoportot az ő zenéje, az oláh pásztor fujja az ő bánatos havasi kürtjét, zengjen a svábok rézmuzsikája, keseregjen a tót duda és a magyarnak huzza a keseregőt a cigány.

S vonuljon végig fővárosunkon az egész tábor. Ebben öröme telnek résztvevőnek, nézőnek egyaránt, s örök szép emléke maradna mindenkinek a királytól kezdve az utolsó emberig.

Lássuk már egyszer országunk népeit egybegyűjtve, lássuk viseletét, iparát s ne csak a kiállítás hideg szekrényeinek fogasain, hanem deli termeteikre akasztva. Hadd lássa az ország, lássa a király, milyen szép népe van, lássuk meg egyszer ünneplő ruhában, akkor jobban meg is szeretjük őket.

TÁRCA.

Három tárlat.

— A „Zemplén” számára. —

Írta: **Erényi Nándor.**

Budapest, január hó 5.

Az elmúlt év december havának beköszöntéséig itt a fővárosban színházi világot éltünk. Azóta a magyar képzőművészet lett a beszéd tárgya. Művészek amatőrök éppenugy, mint a kávéházi újságolvasók és a társaság tagjai a szalonokban képekről és szobrokról vitatkoznak. Amióta — pár hete ugyszólván — a kritika egy párszor a „Nyilt-tér”-ben is kért magának helyet, amióta nemesak képeket meg szobrokat, hanem személyiségeket is dicsér vagy gáncsol a bírálói toll, amióta többek jóvoltából egynemely porforsz művészeti kérdésünk egy és más torszalkodásra adott alkalmat, azóta sokkal többen és többit érdeklődnek képzőművészetünk alkotásai iránt.

Mi ennek az ujonnan felpezsdült művészeti életnek az okát nagy részben a napi sajtó magatartásában keressük és nagy részben a napi sajtó támogatásának is köszönjük, hogy alkalmunk van egyidőben három képiállításon a magyar képzőművészet haladását és egyúttal visszaesését is szemlélni. A föllendült színházi életnek is nem annyira maguk a színházak és

Kövesse őket, mint a népszabadság legelső háta, a sajtószabadság szekere, — utánuk jöjjön a 48-as honvédek csoportja, mint kik vértüket ontották érte, — azután a művészetek, ipar, kereskedelem stb. díszszekerei, jelvényekkel fejezve ki a szabadság nyomában felvirult művelődést.

Vonuljon végig együtt az egész összegyűlt tábor a fővárosra, vonuljon el a királyi vár elé, hogy lássa népét a király, s hogy lássa a nép a magyar királyt. Azután a Vérmézőn megállva, tartunk ott állomást, ott fogjon kezét egymással ur és nép s minden nemzetiségű néppel együtt, adjunk hálát az Istennek, hogy:

Annyi balsors s oly sok vizsály után,
Mégfogva bár, de törve nem, él nemzet e hazán.

Szolgaljon ott áldozatot az Urnak minden vallás felkent papja, adjon hálát Istennek mindenki a maga vallása szerint, minden vallás papja áldja meg az egybegyűlt népet, mely ott igazán az egész magyar nemzetet fogja képviselni, és az országos „Te Deum” után zendüljön meg Isten szabad ege alatt és a tömjén füsttel együtt szálljon fel égig ezrek és ezrek ajkáról Kölcsey örök szél Himnusza: „Isten áldd meg a magyart!”

Fordítsuk le e dalt németre, oláhra, ráera, hadd énekelhesse azt minden ajku nép együtt velünk, az Isten minden nyelven megérti s bizonyára lesz itt e földön fogantja, ha kezét fog velünk a ráé, oláh, német, a tót és a magyarral együtt dalolja.

Végezzük ott, ahol a nemzet ujjáébredése kezdetét vette — vonuljunk a nemzeti műzeom elé.

Kérjük fel azokat, akik még élnek a nagy napok szónokai közül, s ugyanott, ahol akkor lelkesítették a nemzetet, beszéljenek most 50 esztendő múlva a nemzethez újra.

Azután táborkba szállva, örüljön egymásnak az ur és nép — végződjék az egész egy hatalmas népmulatsággal.

Létrehozni ezt nem lenne nehéz. Ha a vidék e tervet megáéva teszi, alakítson akkor minden vármegye egy bizottságot és szervezze a népcsoportot s érintkezésbe lépve az e célra alakulandó központi bizottsággal, gondoskodjék felszállításukról. S hogy ez se essék a vármegyék terhére, megkönnyíthetné az ideszállítását a magyar kormány mérsékelt áru vasuti jegyek kiadásával.

Ily módon minden megerőltetés nélkül

dramáirók, mint inkább a sajtó volt okozója. A közönség legnagyobb része az újságok után indul és mikor azok megkezdtek a színházi kultuszt, a közönség is egyszerre fokozott mértékben kezdett érdeklődni a színpad iránt és így történt, hogy rövid egy vagy másfél év alatt Budapest valóságos fiók-Párizsává növekedett a színházak iránt való érdeklődés és a színházak látogatása tekintetében. Ugyanígy van ez most rövid egy hónapja a képzőművészettel is. Hosszu évekig megelégedett a publikum is, a sajtó is a képzőművészeti társulat tavaszi és őszi tárlataival, a sajtó egy-két cikkelyben megmondotta a véleményét, a művészet iránt érdeklődők egyszer-kétszer ellátogattak a műcsarnokba és ezzel a magyar képzőművészek iránt kötelességét mindenki teljesítette.

Két-három évvel ezelőtt már egy újabb képzőművészeti jelenséggel találkoztunk a fővárosban. Megalakult a *Nemzeti Szalon*. Ugy véltük, hogy már akkor új szellők fújdognak a képzőművészet berkeiben, a hivatalos „Képzőművészeti Társulat” egynehány tagja kivált és új miliót keresett és alapított meg alkotásainak. Már akkor úgy hittük, hogy ez a szecessziószerű kivált csapat új irányt is fog bemutatni az új helyiségben. Tévedtünk. Csak a helyiség lett új, az irány, a tónus maradt a régi. Ez a „secessio” még nem igen bontotta meg a magyar képzőművészeti egységet. Új eszmét, új stílust hiába kerestünk egészen a tavalyi esztendőig a Nemzeti Szalonban. Tavalyi

rendezhetnénk olyan menetet, amely érdekeset, tekintettel a népviseletre, melyben hazánk még mindig igen gazdag, Európa egyetlen művelti állama sem tudna felmutatni.

Eltekintve ennek a menetnek érdekes hatásától, hogy a különböző nemzetiségűekre is igen jó hatással lenne, az bizonyos. Sok apró dologban nyilatkozó jóakarát nagy ügyeket vitt már dülőre.

Hozzuk fel a különböző nemzetiségű népeinket, vegyenek részt a mi nagy ünnepünkön s mondják el otthon, mit tapasztaltak.

A magyar faj mindezeig inkább tekintélyével, mint erejével uralkodott a többi népek felett. Lássák meg most is, mire ment a magyar 1000 esztendő óta. Lássák a magyarnak fényét, hatalmát, dicső fővárosát — s vigyék hírül az otthonvalóknak.

Fogadjuk őket szívesen, hiszen a mi országunk hű népei ők, vendégljük meg fényesen, hogy mondják el otthon, hogy amikor ünnepet ül a nemzet, keblére öleli akkor a népet az ur, keblére öleli az idegenajkut a magyar.

Vigye hírül az ország minden része felé, aki e menetben részt veendett, hogy nincs idegen egy sem ez országban, testvéreül tekinti mindegyiket a magyar, s amint ők osztoztak velünk bánatukban, úgy osztozzunk mi velük örömeinkben.

Mutassunk be egy második népvándorlást, mint ahogy bevándorolt a nemzet hadseregei élén asszonyaival, gyermekeivel, hogy országot, helyet foglaljon magának e világrészben, egy esztendő után megbékülve az itt lakó népekkel, most azokkal együtt jelenti be Európának, hogy országuk helyet akar foglalni a műveltség és előrehaladás világában.

Mutassuk meg a világnak, hogy amint védte az uralkodó elem, a magyar, e hon lakói életét, hitét, s amint a kiküzdött szabadság áldásait minden népeire egyaránt árasztotta, úgy egyaránt részesíti őket ünnepében is.

Örüljön a magyarok ünnepén minden nép, amely e hon határain belül lakik és vigyék hírül mindenfelé, hogy:

„Ahol a magyarok laknak,
Ott a többi népek is vigádnak.”

Budapest, január havában.

Feszty Árpád.

kiállításukon az igaz, már igen nagy tért foglaltak el az új irányok, szimbolizmus, impresszionizmus és más egyéb irányzatok nyertek polgárjogot a Nemzeti Szalon termeiben.

De ugyanez, ugyanebben az időben a városligeti új műcsarnok falain is tekintélyes nagy számmal jelentek meg az új festői irányzatok magyar és külföldi híveinek képei, sőt a hivatalos Műcsarnok még szobrokat is állított ki — például a Vanderstappen alkotásait — amelyek új stíljükkel kivállottak a megszokott környezetből. Egyszóval szecesszióról, különválasról, vagy mondjuk művészeti pártütésről még tavaly sem lehetett szó.

Es ime, rövid egy esztendő alatt mennyire megváltoztak művészeti viszonyaink! A műcsarnok téli kiállításának megnyitásával egyidőben megnyitott a Nemzeti Szalon-nak két kiállítása: egy rendez és egy hirtelenében összehozott képekből álló rendkívüli kiállítás, azonkívül a nagy-bányai festők és a „Hollósy-iskola” képiállítása. Egyszerre, egyidőben három, illetve négy kiállítás a fővárosban, a magyar fővárosban, ez valóban soha sem is remélt föllendülése képzőművészetünknek.

Most már azonban nagyon is lehet szó: „secessio”-ról és „salon des refusées”-ről! A nagy-bányaiak kiállítása a régi Műcsarnok palotájában a mi, magyar művészeti viszonyaink között már nem is békés szecesszió számba megy, hanem valóságos művészeti lázadás, forradalom. Siessünk megjegyezni, hogy a magyar

Vármegyei ügyek.

Uj évi tisztelegések. Mint egy nagy családnak egymással békés egyetértésben, köles-nös vonzómban és ragaszkodásban élő tagjai, kiket egy szándék indít, egy akarat mozgat: úgy indultak új év reggelén a vármegye hivatalos családjának nagyjai és kicsinyei, egygyé forradva a tisztelet érzelmében, hogy legőszintébb új évi jókívánataikat tolmácsolják a családfőknél: alispánnál, főispánnál. A főjegyző szobájában összegyűlekezve, indulás előtt *Mizsák István* tiszti főjegyző tolmácsolta a főjegyző iránt ápoló gyöngéd érzelmeket szépen átgondolt beszéddel, mire a főjegyző hasonlóan válaszolt. Az alispánnál a főjegyző adott kifejezést a hü ragaszkodásnak, amivel „szeretett alispánja iránt” viseltetik a tisztikar. Az alispán köszönő és kérés szavai után, hogy t. i. továbbra is tartsa meg ötlet a tisztikar mindig nagyrabecsült vonzalmában és teljes bizalommal támogassa, — az alispán vezetése mellett a főispánhoz járult a 60—70 tagból álló testület. Itt az alispán tolmácsolta érzelmekért ömeltősága a legnagyobb szavakban mondott köszönetet s kiemelte, hogy büszke a vármegyei tisztikarra, melynek erőt kívánt a reájuk ölműlylyal nehezede feladatok elviseléséhez s kitartást azok végbeviteléhez. — Azután sorra és rendben tisztelegtek ömeltőságánál a kir. törvényszék, kir. ügyészség, kir. pénzügyigazgatóság és adóhivatal, kir. tanfelügyelőség, a városi magisztrátus és úgy tovább még számos testületek, egyesületek, karok külgöttségei, élénk zsbongással, melyből kihallatszottak és kiérződtek a boldog új év, szerencse, megelégedés, boldogság, hosszú élet „Qui vivra — verra!”

Diszülés. Az árvaszék új elnöke, *Horváth József* igen tisztelt barátunk, a nyugalomba vonult elnöktől hivatalát átvéve, formászerűen f. hó 4-én foglalta el diszes helyét, az elnöki széket. Az elnöki székfoglalás d. u. 3-kor ünnepes színezettel ment végbe a tanácskozásteremben, hol az árvaszék minden tagja, ide érve a fő-ügyészt, alügyészt, főszámvevőt is, megjelent. Az elnök az egymás iránt való köles-nös bizalmat és az úgyszeretettel hangsúlyozó tartalmas és szép beszéddel üdvözölte az egybegyűlteket, kiknek nevében *Karsa Ferenc* h. elnök válaszolt, biztosítván a székfoglaló elnököt, mint a testület fejét arról, hogy az árvaszéknek minden tagja teljes odaadással fogja támogatni. A tanácsok megalakítása után a diszülés véget ért.

Az alispán hatáskörébe utalt ügyek az új ügyrend szerint, melyről lapunk múlt számában már írtunk, az előadók közt így osztattak be ez év jan. hó 1-től kezdve további változásig: *Alispán* intézi az elnöki ügyeket, sorozási, polgári elnökségi ügyeket, szabadsá-golási kérvényeket és ezek nyilvántartását, pénzes póstát, központi választmányi ügyeket és az utügyi adminisztrációt, — *főjegyző:* közgyűlési ügyeket, előkészített közig. bizottsági ügyeket, alapszabályok megerősítésére vonatkozó ügyeket, árvízvesztélyi, anyakönyvi, fegyelmi választmányi, bíráló, könyvnyomda és sajtó, nemességi bizonyítványok, kitüntetések, udvari gyászjelentések, vármegyei költségel-irányzat és számadás előkészítését és a szabályren-deletek készítését illető ügyeket, — *Thuránszky*

művészet érdekében vajha sok ilyen egészséges, nyílt forrongásban volna részünk. A Nemzeti Szalon második, újabb szervezett, úgynevezett „rendkívüli” kiállítása pedig nyíltan magán viseli a Visszautasítottak Szalonjának képét, a mit megtudunk az itt képeket kiállító művészek névsorából; de meg a Műcsarnok téli tár-latán lévő képek elhelyezéséből is következtethetünk arra, hogy a Nemzeti Szalon rendkívüli kiállításán résztvevő művészek tényleg a hivatalos zsüri lisztjában a proskribáltak. Mert az csak nem szeszélyes véletlen, hogy *Kacziány* Ödön, *Rippl-Rónai* József, *Szikszay* Ferenc és még egy pár „Nemzeti Szalon”-beli művésznünknek a műcsarnokbeli zsüri részéről elfogadott pár képe egy mellékerem sarkába egymás mellé került? Ha véletlen, akkor kissé pikáns véletlen. De meglehet, hogy az.

Minek személyeskedjünk, igen szomorú dolog így napról-napra látni a tárlatokon is, meg néhol a sajtóban is, azt a személyek ellen irányuló harecot, amely hare azonban — be kell vallanunk, bár nincs elítélendőbb dolog a művészetben, mint az animozitás — új lendületet, új életet, új irányt adott a magyar képzőművészetnek.

Valóságos bálmalattal járjuk be a téli képkiállítások termeit és örvendve üdvözöljük a magyar képzőművészet ilyen hirtelen történt újászlását. Mert valóságos születésnapot ünnepeztünk a Nemzeti Szalonban és a nagybányaiak kiállításán születésnapját annak ez eddig megvalósíthatatlannak tetsző ideálnak, amelynek neve: művészeti szabadság. Sőt ahon-

László I. aljegyző tb. főjegyző: Az ármentesítő társulatot érdeklő, az építkezési és kihágási, folyam szabályozási, mezei rendőrségi ügyeket és kihágásokat, vízjogi és kihágási, tisztviselői és alispán, Kászténbaum M. alapítványi, az alispán hatáskörébe utalt fegyelmi, vám igazolási, halászati és halászati kihágási ügyeket, községi szabályrendeleteket, rendőri kihágási, a községi és körjegyzői nyugdíjra vonatkozó ügyeket, és figyelemmel kíséri a Rendőri Közlönyt, — *Dókus László II. aljegyző:* a katonai, eseléd, ipari és iparkihágási, a vármegyei zárszámadási, II. foku erdei kihágási, igazoló választmányi, színházi és mutatónyvi engedélyek, vadászati és vadászati kihágási, falkola és utszéli befásítási, fizetési letiltási, fizetési előleg iránti és a pénzesegélyek ügyeit, — *Prihoda Elele III. aljegyző:* jegyzőkönyvezi az ut-, pótdó- és ebadófelső-lamlási ügyekben a főszámvevőtől érkező kész javaslatokat, az állami adóügyeket, betegápolási ügyek felét (kivéve a bujakóros és elmebetegeket), hivatalos táviratok, erdészeti ügyek, hordó és mértékhiitelesítő, névváltoztatási, magyarosítási és honossági, statisztikai Bukovinszky-alapítványi, kivándori, népiskolai és a gazdasági választmányi ügyeket, — *Bernáth Aladár IV. aljegyző:* trachomás, bujakóros és elmebajos áponcok ügyeit, a jegyzői vizsgálatra vonatkozó ügyeket, árvaügyi megkeresések és felelvteli, pósta és távirói, törvénygyűjteményekre, Rendeletkötőre vonatkozó ügyeket, az összes állategészségügyi, állategészségügyi kihágási, kabinetirodai segély és a mezőgazdasági vál. hatáskörébe utalt gyeket, — *ifj. Meczer Gyula V. aljegyző:* a betegápolási ügyek felét (kivéve a bujakóros és elmebetegeket), házalási, részét „Zemplén” hivatalos érdeklő ügyeket, a toloncozói, tüzoltói és tüzesetekre vonatkozó, utlevél, zugiskolai, hullaszálítási ügyeket, az utügyi fogalmazványokra és a szegényalapra vonatkozó ügyeket, — *Lócherer Lőrinc dr. főorvos:* az összes közegészségi ügyeket, — *Dongó Gy. Géza főszámvevő:* a kiküldetési és dologi számlákat, községi zárószámadásokat és költségelőirányzatokat, a vármegyei pót-, ut- és ebadó felszólamlásokat, — *a kir. államépítészeti hivatal:* az ut- és műtárgyak építéséért járó kereseti összegek kimutatásának ügyeit, — *Mizsák István tiszti főjegyző:* közig. bizottsághoz filebbezett ügyeket a községi képviselőtestület határozatok ellen beadott filebbezések, végre a községi képviselőtestületekrészéről hozott és a közgyűlés jóváhagyását igénylő ügyeket.

A törvényhatósági utadók múlt évi decemberi befizetése tőkében és kamatban 14,184 ft 35 kr. volt, most kevesebb, mint az 1896. évi decemberben: 12,139 ft 45 krral. — A múlt év egész folyamán begyűlt tőkében és kamatban: 127,703 ft 75 kr., most *több*, mint az 1896. dec. 31-éig: 10,880 ft 97 krral, és *több*, mint az 1895. dec. 31-éig: 23,458 ft 88 krral.

Anyakönyvi statisztika. Az előttünk fekvő áll. anyakönyvi statisztikai adatok szerint Ujhelyben a múlt 1897. évben a szülöttek száma 780, a halálozások száma 523. E szerint a szaporodás 257. Érdekes véletlen, hogy 1896-ban Ujhely város lakossága ugyancsak 257 lélekszámmal szaporodott; mert 96-ban születtek 772-en meghaltak 515-en. Házasság kötöttet

nan ez a szabadság sok évig többé-kevésbébe számúze volt: a Műcsarnok termeiben a jelen tárlat nem egy képe magán viseli az egyéniség markáns bélyegét, minden igazi művészi alkotásnak ezt az alapkövét.

Ha rövidesen akarnók jellemezni a három tárlatot, talán legjellemzőbb, ha azt mondjuk, hogy a Műcsarnok az iskola és a realizmus, a Nemzeti Szalon az abszolút szabadság, a nagybányaiak kiállítása pedig a természetnek bélyegét viselik magukon.

Hogy már most melyik az egyedül üdvözítő művészeti hitvallás, azt sem vitatkozások, sem újságcikkelyek nem igen fogják eldönteni, maga a közönség vagy mondjuk: a kor szalvá új irányzatokat és visszautasít netalán már régen divó művészeti stílusokat. Az eddig tapasztaltak rövid rezüméjeként elmondhatjuk, hogy a magyar közönség szinte meglepetés számba menő nagy érdeklődéssel és rokonszeggel fogadta az e téli kiállításokon szóhoz jutott új irányzatokat, vagyis a művészi egyéniség mellett foglalt inkább állást, mint az iskola mellett.

Több mint bizonyos, hogy egy határozott részben a sajtó véleményei és bírálati, vala-lamint a most folyó pikáns művészeti háboruskodás is befolyásolták a publikumot és már eleve jóindulatuk a „visszautasítottak”, „mellőzöttek”, „klikkeken kívül állók”, „merész újtók” felé fordult, de az előlegezett bizalom nem veszett kárba: a „hivatalos” Műcsarnokon kívül álló két kiállítás nagy sikere bizonyítja.

Ninesen terünk arra, hogy a három kiál-

1897-ben 114, 1896-ban 116, tehát kettővel több. — *A sátoralja-ujhelyvidéki* anyakönyvi kerület 4 községében a múlt év folyamán születés volt 95, halálozás 66 és házasság kötöttet 9. — *A minyóci* kerülethez tartozó 10 községben az elmúlt évben 93 születés, 22 házasság s 47 haláloset történt s így összesen 162. — *A sztrokai* állami anyakönyvi kerület 5 községében az elmúlt 1897. évben született 186. Meghalt 67. Házasságra lépés történt 23, vegyes házasság 3. — *A gálszécs-vidéki* anyakönyvi kerületben volt 92 születés, ezek közül fiu 46, leány is 46. Házasság volt 32. Haláloset bejegyeztetett 82. — *A szedliczkei* áll. anyakönyvi hivatalnál bejegyeztetett születés: 105, halálozás: 70, házasság: 22. — *A gálszécsi* anyakönyvi kerület anyakönyvében bejegyeztetett az 1897. év folyamán 133 születés, 77 halálozás. Házasság 25 kötöttet.*)

Kenyéruzsora. Ilyen is van már, legalább a pékek és a kenyérsütők részéről tapasztalható tulhajtásokat a fogyasztó közönség irányában ömeltősága a főispán „kenyéruzsora”-nak nevezte a nála tisztelgett vármegyei tisztikar előtt mondott hosszabb beszédében, kiknek figyelmét a pékek és kenyérsütők tulkapásainak megrend-szabályozására fölhívta. Ennek a fölhívásnak folytatása az a hatósági intézkedés, mely *Barthos* főszolgabírótól mai számunk „Hivatalos Részé”-ben olvasható. Az ujhelyi főszolgabíró példáját többi főszolgabíráink is bizonyára követni fogják.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéki fogház 1897. évi állapotáról igen tartalmas, formájára nézve is gondos egy jelentést nyújtott be a kir. főügyési helyetteshez *Schweitzer* Janos, a fogháznak derék, ügybuzgó felügyelője. Az ő jelentéséből igatjuk ide a következő statisztikai adatokat: fogságban töltöttek a letartatottak, kiknek átlagos napi létszáma 215 volt, összesen 77,629 napot; fölvettett jan. 1-től dec. 31-ig a fogházba 1013 fogoly, kik közül rkat. 359, gkat. 308, gkel. 8, ev. ref. 284, ág. ev. 17, mőz. v. 37; foglalkozásra nézve legtöbb (572) napszamos; életkor szerint legtöbb (374) 30—40 éves; jogerős ítélet alapján elzaratott 847 egyén, ezek közül legtöbb (174) 6 hótól egy évig; a felügyeletnek kiváló éberségére vall, hogy a szökésnek egyetlenegy esete sem fordult elő; a letartatottak közül 799 egyén első ízben büntetett, 214 visszaeső; az egészségi állapot általában jó volt, sőt az előző évekhez viszonyítva sokat javult is; iskolai előadásokat, 214 órán át, *Szitovszky* Agost. rk. néptanító tartott a raboknak; ezek közül a magyar nyelvet 9 oly idegen ajku egyén sajátította el, ki a fölvételkor magyarul mit sem tudott; az államkinestárnak igen szép jövedelmet, évi 4500 ft 44 kr. tiszta-jövedelmet, hozott be a szőlőmunkára alkalmazott rabok szorgalma, akik mint jól kiképzett szőlőmunkások (most a szőlőoltás módját tanulják a fogházban) adatnak a társadalomnak vissza; a szőlőnapszamból a rabmunkások javára szolgáló évi keresmény 2239 ft 60 kr.; a rabparüzletből 1014 ft 84 kr. évi tisztajövedelmet kapott az államkinestár; úgy hogy az állampénztárba beszolgáltatott 1896. évi 1022 ft 50 kr. a múlt év folyamán 5515 ft 28 krra emelkedett. A rabok jó munkáját és igyekezetét mi sem bizonyítja fényesebben — mondja a jelentés — mint a

*) Kérünk a többi hivataloktól is egy-egy levelező-lapon ilyen statisztikát. Szerk.

lításnak minden egyes kiválóbb, festett képével vagy faragott képével foglalkozunk, csak a feltűnő jók vagy feltűnő rosszak érdemelnek figyelmet, méltánylást avagy gáncsot.

Közepes munkákkal, sablon-alkotásokkal természetesen leginkább a Műcsarnok termeiben találkozunk. Nem esoda. Körülbelül 400 kép közül még jó eredmény, ha a fele vagy a negyedrésze szembe ötlük. Járunk egy teremből a másikba, tekintetünk egyik képről átsiklik a másikra és csak vajmi ritkán maradunk szinte önkénytelenül egy-egy kép vagy szobor előtt állva.

Az első teremben mindjárt az „iskola” fejével, *Benczur* Gyulával találkozunk. Az bizonyos, hogy ő a színek mestere. „Virág csendélet”-e a legszebben megfestett képek egyike, amilyeneket csak tőle láthatunk. A tanítvány követi a mestert. A szomszédságban *Knopp* Imre két képe szintén igen szép. Ugyanitt *Tolnay* Akos egy portréja minuciózus bravurral van megfestve. A második teremben *Mednyánszky* báró két értékes alkotása van. Csupa hangulat, borongás. *László* Fülöp portréi mind jók. *Szinnyei* Merse Pál két képe rosabb, mint az Ismétlő-kiállítás keretében kiállított régiebb képe. Az csupa melegség, szin — ezek hidegen hagynak. *Karlovszky* Bertalan női feje pompás, rokokó-alakja Meissonier utánzat, de hü és briliáns a kidolgozása. Ő egy nagy izlésű, finom kedélyű művészember, Nemzeti Szalon-beli képei még szebbek, eredetibbek.

Basch Arpad női portréja arany hátterével feltűnő és sikerült dolog. De nem új.

Folytatás az I. mellékleten.

szőlőtulajdonosok folytonos kérelmezése, hogy rabmunkásokat kaphassanak. Rabmunkások kiadatása iránt való kérelmüket már az 1898. évre is sokan előjegyeztették a szőlőbirtokosok.

A drágasági pótlék dolgában értekezlet tartott tegnap d. u. 4 órakor a vármegye tisztikara, segéd- és kezelőszemélyzete az alispán elnöklete mellett. Az értekezlet megállapodása az, hogy a közleg. bizottság útján drágasági pótlékért folyamodnak a vármegye közönségéhez.

A földmivelésügyi kir. miniszter, tapasztalván azt, hogy egyes szőlőbirtokosok a kikölesönzött szénkénes hordókat nemesek, hogy hónapokig, hanem évekig is visszatartják. — ennek természetes következménye azután az, hogy hordó hiányában a zalatnai gyárban termelt szénkénes elszállítás csak késedelemmel történhetik sőt előfordult olyan eset is, hogy hordó hiánya miatt a szállítás szünetelt: figyelemzteni a közönséget, hogy a náluk levő hordókat legkésőbb három (3) hó alatt pontosan szállítsák be, mert különben a gyár kénytelen lenne a szénkénes árán felül jövőre a hordó árát is megvenni a hordók kikölesönzését megszüntetni.

Kimutatás a Zemplén-vármegyei közkórház 1897. évi december havi betegforgalmáról. 1897. év nov. hóról ápolás alatt maradtak száma: 36; 1897. év december 30-ig újonnan felvettek száma: 51. Apoltak összege: 87. — Ezek közül elboacsátatott gyógyulva: 34; javulva: 4; gyógyulatlan: 2; meghalt: 6. — Összes fogyaték: 46; — A hó végével ápolás alatt maradtak száma: 41. — Az ezen idő alatt felmerült ápolás-napok száma: 1215. — Schön Vilmos dr., főorvos, Nyomárkay Odón dr., alorvos.

Betegforgalom. A hasonszenvi „Mailáth-kórház-ban K.-Helmeczen az 1897. évi május hó 22-től december hó 31-ig terjedő időszakban felvettek száma 52, ezek közül elboacsátatott gyógyulva: 26, javulva: 10, gyógyulatlan: 4, meghalt: 1. — Az összes fogyaték: 41. — Az év végével ápolás alatt maradtak száma: 11. A jelzett idő alatt felmerült ápolásnapok száma: 1438. — Frieder Zsigmond dr. kórházi-orvos.

Állami anyakönyvi statisztika. A satoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1898. jan. 1-étől jan. 7-éig) a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett: 4 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 16 esetben; d) elhalálozott: 11 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

Milán, ex király, a szerb hadsereg főparancsnokává nevezetett ki.

A német hajóraj, mely Kinába igyekszik, Henrik hggel Egyiptomba, Port-Said kikötővárosba érkezett f. hó 5-én. Onnan a Vörös- és a Sárga-tengeren át folytatja útját Kína felé megállapodás nélkül.

Bismarck hg. egészségi állapotáról agasztó hírek érkeznek Friedrichshábról.

Ugyanesak a Spányik Kornél „Orgona virág.” című képe a IV. teremben igen szépen van megfestve. Alljunk meg egy kissé. Ezek a művészek mind igen szépen festenek. Itt vannak Jendrassik, Innocent, Szenes, sőt még Telepi Károly örökös „erdő fákkal” és „esti táj”-aival mind szépen vannak megfestve. Szinte jól esik nézni ezeket a szép pikturákat, csak mintha bizonyos alkotóelemei az igaz művészetnek hiányoznának e vásznakról, mint például: erő, igazság, hangulat.

A VI. teremben — mint említettem — összekerülnek a „renegát”-ok. Rippl-Rónai József „Fekete ruhás hölgy”-e, ez a bizarr párisi manírral megfestett kép, se nem jó, se nem rossz. Egyszerűen nem értik, nem is fogják itt minálunk az ő stílusát sohasem elfogadni. Ott van a Nemzeti Szalon-ban egy egész külön kiállítás, vagy két-három női feje briliáns, az a fátályozott tónus, mely csak az ő sajátossága, nagyon szép. De már az a minduntalan feketére fogott színezés, a rajznak az a furcsa stilizálása meg lehet, hogy egynehány enervált izlésű párisi amatőrnak tetszik, de minálunk vagy korán jött Rippl-Rónai ezzel a stílussal, vagy már elkészt. Kacziány Odón képei nagyon érdekesek, csak az „Üdvözítő” című képén az alak feltűnően el van rajzolva. Szikszay Ferenc teljes erejében szintén úgy, mint Kacziány csak a Nemzeti Szalonban mutatkozik be.

(Vége köv.)

Spanyolország a kubai felkelés kitörése óta 215,000 főnyi hadsereget küldött a forradalom leverésére, amely hadseregnek eddig több mint fele elhullott.

Hány nyelv van a világon? Érdekes statisztikát állított össze a minap egy angol geográfus, kiszámította, hogy körülbelül ötezer nyelvjárás és nyolcszázhatvan egymástól teljesen különböző nyelv van a világon.

Három kard. A német császár karácsonyra három művészi kivitelű karddal lepte meg fiait. A kard pengéjén igen különböző feliratok vannak. A trónörökös kardján ez: *Eröd a hazé!* Fritzhérec kardján ez a felírás diszlik: *„Bátran és hűen.”* Adalbert kardjába e sorok vannak véste: *„Soha se huzd ki ok nélkül hüvelyéből, soha se dugd vissza dicsőség nélkül.”*

Hírek az országból.

A kvóta eldöntése. Ófelsége az 1867. évi XII. t. c. 21. §-a alapján legkegyelmesebben azt határozta, hogy a közös ügyek költségeihez való hozzájárulás aránya 1898-ban ugyanaz lesz, mint volt az 1888-tól 1897-ig terjedő időben, vagyis hogy Magyarország fizessen 31,4%-ot. — Itt említjük föl, hogy a második provizórius t.-javaslatot a képviselőház elfogadta.

Torontál-vármegye számos községében borzasztó inség van.

A csendőrség szaporítása. A honvédelemügyi kir. miniszter még ez év folyamán hetven új őrt fog felállítani az ország különböző vidékein.

Különbélek.

— Személyi hír. Wollenhoffer Emil honvéd ezredes, ezredparancsnok, e hó 5-én az itt állomásozó honvéd zászlóalj megvizsgálása céljából városunkban időzött.

— A király a világozi fegyverletéről. Királyunknak a varsói herceghez, Paskieviczhez írt érdekes levele került most napfényre abból az alkalomból, hogy Ferenc-József öfelségének összes uralkodói beszédeit kiadták „Kaiserworte” cím alatt. A levelet, melyről szó van, az akkor még ifjú fejedelem 1849-ben írta a hírhezt orosz tábornoknak, aki előtt seregeink Világosnál letették a fegyvert. A szomorú hírt Paskievicz levélben tudatta királyunkkal, aki arra a következő levéllel válaszolt:

„Kétségekivül, tábornagy ur, ha szívem hajlandóságát követném, átláthatatlan fátyolt vetnék a multra és amaz eszközök föl kutatásával foglalkoznám, melyekkel meggyógyíthatnám ama sebeket, melyeket az istentelen fölkelés a szerencsétlen Magyarországon ütött. De lehetetlen most elfelednem, hogy nekem a többi népekre való tekintettel szent kötelességeim vannak és hogy birodalmam általános java oly kötelezettségeket és tekineteket ró rám, melyeket nem mellőzhetek. De bármiképpen legyen, ön méltányos volt velem szemben, mikor föltételezte rólam, hogy minél nagyobb mértékben érvényesíthetem a szelidséget e fontos ügyek összeségének igazságos mérlegelésénél, annál teljesebb lesz az én boldogságom. Fogadja tábornagy ur stb.”

Ma, mikor már behegedtek azok a sebek, melyeket az aradi gyásznappal ütött Magyarország szívére, jól esik irott bizonyosságát olvasni annak, hogy a nemesszívű uralkodó még azokban a zivatáros időkben is szeretettel gondolt magyar népére és első szava, mely a szabadságharc leveretése után elhangzott, a magyar tábornokok érdekében való volt. Hogy mégis másképp történt? . . . „Sic fata tulere!”

— Banket. Abból az alkalomból, hogy ófelsége a király Hlavathy József ujhelyi kir. ügyésznek a kir. főügyési helyettes címet és jelleggel adományozta, tiszteletére az összes igazságügyi tisztviselők, u. m. a kir. ügyészség, a kir. törvényszék és járásbírók tagjai, f. hó 5-én este a „Vadászkürt” vendéglő étkezőjében lakomát rendeztek, melyen az első fölköszöntőt az ünnepeltre Seyfried József törv. elnök mondotta.

— Jótékonyaság. Klein Nándor nagybirtokos Záhonyból ötven forintot küldött vármegyénk alispánjához, hogy azt S.-A.-Ujhely keresztyén szülőközdői között segedelemképpen ossza ki. Az összeget négy részre elosztva az alispán átküldötte a négy egyház gondnokságához. A segedelemet nyújtott, nemesszívű emberbarát fogadja a szegények nevében hálás köszönetünket.

— Honvédtiszt mulatság. Az Ujhelyben állomásozó honvédtiszt kar értesülésünk szerint a farsang folyamán éspedig valószínű, hogy febr. 2-án tiszt est címmel mulatságot fog rendezni, melyre a meghívókat közelébb

fogják széjjel küldeni. A multság színhelye előreláthatóan a vármegyeháza lesz.

— Társas vacsora jótékonyaságból. Kifogyhatatlanok az emberek a jó és nemes cselekedetekben. Ujhelyben 22 év óta működik egy nemescélú egyesület szerényen és eszedesen, célja szegény családoknak ingyen nyújtani orvosi segedelemet, ingyenes orvosságot és igen csekély befizetésért még élelmezést is. Nagyon természetes, hogy a költségek nagyobb része nemes adományokból kerül ki. Sok érdemet szerzett magának az egyesület körül annak 10 éven át volt elnöke, Grünbaum Simon, utána Haas Fülöp és a mostan való elnöke: Widder Gyula. Az egyesület jövedelmeinek fokozása céljából folyó hó 2-án igen sikerült banketet rendeztek. Eredeti és praktikus eszme volt a rendezést házilag csinálni, mert így az egyesület egyrészt mint vendéglős is nyereszkedett, másrészt a híressé vált „Spitz”-féle kitűnő halfőzés szisztemája jobban érvényre jutott, mint valaha. A résztvevők száma megközelítette a százat. Ott voltak a hitközség legelőbbskelői pénztől, borostul tőzstokban sem volt hiány. Schön Vilmos dr. az egyesület buzgó és fáradhatatlan derék orvosát, Stern Armin dr.-t éltette. Weisz Kálmán főrabbi szép szavakban méltatta az egyesület nemes célját, nagyon találóan hasonlította össze az orvost és a lelkipásztort, egyik a testi, másik a lelki bajok segítségére jön; végre imaszerű szavakkal áldást kért az egyesület körül fáradozó és érdemeket szerzett egyénekre: Zinner Bernátra, Mandel Imrere, Schön Vilmos dr.-ra, az orvosok nesztórára. — Widder Gyula elnök éltette az egyesület minden egyes tagját, de különösen a kitűnő ételek elkészítésében fáradozó gazdasszonyokat, Fridrich Mórné, Grünspan Hermanné, Landesmann Jakabné és Spitz Dávidné urnókat. Németi Bertalan Zinner Henriket éltette, mint akit mindig első helyen találunk, hol jótékonyaságról van szó. Végre Schneider J. Widder Gyula elnökre, akiért a jótékony egyesületek, hogy egyik a másikától elcsalja, versenyre keltek, üritette áldomáspharát. A társas vacsora létrehozásában sok érdeme van az egyesület buzgó titkáranak, Reichard Jenőnek, ugyszintén Haas Mór pénztárosnak, Schwarcz Márkus és Landesmann Miksa elöljárósági tagoknak. (Sch.)

— Tűzoltó bál. A tűzoltó egyesület f. hó 29-iki batyubáljára a következő meghívót küldik széjjel a hét folyamán: „Meghívó. A s.-a.-ujhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület saját alaptökéjének gyarapítására szombaton, folyó 1898. évi január hó 29-én a városi színházban batyubált rendez, melyre kívül címzett urat és b. családját a rendező-bizottság nevében tisztelettel meghívja: Juhász Jenő, e. főparancsnok. Valkovszky Elek, e. pénztáros. Smidt Lajos, e. titkár. Belépőjegyek: Személy-jegy 2 ft, Család-jegy 2 ft, Nagy-páholy 6 ft, Oldal-páholy 4 ft. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és a „Zemplén”-ben nyugtáztatnak. Megjegyezzük, hogy páholyjegyek Valkovszky Elek t. o. e. pénztárosnál előre váltathatók.

— Időjárás. Elmult az orosz karácsony is, ami pedig esikorgó hideggel szokott bekövetkezni, anélkül, hogy az időjárás téliesre fordult volna; sőt, ami egészen különös ebben a télben, annyira megenyhült az idő, hogy már éjjelenként se fagy, eső esik, a hőmérő R. 8—6 fokos meleget mutat. A hóból imitt-ámontt egy-egy esipetnyi maradt csupán a hegytetőkön.

— Ügyvédői iroda megnyitása. Pekáry Gyula, s.-a.-ujhelyi köz- és váltóügyvédő ügyvédői irodáját a Csillag-utca 354. sz. alatti házában megnyitotta, mely körülményről lapunk mai számának Nyílt-téri rovatában értesíti lapunk t. olvasóközönségét.

— Ujhelyi orsz. vásárok határnapjai. Az Ujhelyben tartandó országoz vásárok 1898. év folyamára a következő napokra állapítottak meg: 1. Apollónia vásár febr. 7. és 8. — 2. Virág vásár márc. 31. és ápr. 1. — 3. Sárkós vásár jun. 30. és jul. 1. — 4. Dióverő vásár szept. 1. és 2. — 5. Imre vásár nov. 3. és 4. — 6. Karácsonyi vásár dec. 15. és 16.

— Elfogott szélhámus. Ezzel a címmel olvastuk a fővárosi napi lapokban, hogy a rendőrség a minap elfogta Pressburg Rezső 31 éves nős utazó ágenst, aki Heidelberg Rezső dr. ügyvéd álnév alatt Kemény (Kohn) Ede, budapesti zálogostól egy hatezer forintos hamis váltóra 350 forint értékű és egy 1500 forintos hamisított váltóra 500 ft értékű ékszeret csalt ki. A nyomozás során megállapították, hogy a család Rudolffy Frigyes dr. álnév alatt a Magyarország vármegyei és városai című irodalmi vállalat megbízottja, illetőleg ágense gyanánt az ország minden vidékét, különösen pedig Maros, Torda, Kis-Küküllő, Hunyad és Zemplén-vármegyéket bejárva, több helyütt 50—100—200 forintjával összesen mintegy 900 ftot meghaladó összeget vett fel hamis aláíró ivenek a vállalat kárára

gazdagabb birtokosoktól. Min lezi lapunkban azért soroljuk elő, mert ez a szélhámos, *Rudolf Frigyes* állnév alatt, Ujhelyben a múlt év nyarán tényleg megfordult s napokig itt időzve, a vm. levelestárában, egyes hivatalokban, pénzügyintézetekben adatokat gyűjtött az említett vállalat számára s a jó megjelenésű, csinos alakjával és ügyes viseletével teljesen tévedésbe tudta tartani a vele érintkezőket, kik nem is sejtették, hogy az illető esaló. Hogy sikerült-e valakit itt becsapnia, arról tudomásunk nincsen.

A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesületének ma egyhete tartott táncmulatságán — dacára az egybeesőportosult sok más mulatságnak — meglehetősen szép számú közönség vett részt. A mulatság egészen kiváló színvonalú szórakozással folyt: és mint a kimutatásból más rovatunkban látható, az egyesület pénztára 20 ft 49 krral gyarapodott.

— Esküvő. Szabados János földink, budapesti fodrász- és borbély üzlettulajdonos f. hó 4-én vezette oltárhoz Ujhelyben Nagy Vilma, néhai Nagy Jenő volt borbélyüzlettulajdonosnak kedves és szép leányát.

— Jótékonycélú bál. Gálszécsről írja alkalmi tudósítónk: Városunkban a csak nemrég alakult „Ifjúsági Klub” volt az első, mely f. hó 2-án alkalmasan adott Gálszécs közönségének egy fényes, szép táncest élvezésére. A hölgyek szebbnél szebb öltözékeikben remek látványt nyújtottak annyira, hogy még reggeli 12 óra körül is teljes animóval járták a csárdást. Az első négyes 22 pár, a harmadikat 18 pár táncolta. Dícséret illeti mindenestire a rendezőseget nemcsak a táncest sikere miatt volt, hanem hogy a bál alkalmára kifosztott tánctermet úgy díszítették fel, mint az még Gálszécsen soha nem volt. Dícséret illeti *Kende Miksáné dr.-né* urnőt is ki szíves barátságos bánásmódjával nemcsak hogy folyton buzdított bennünket a táncra, de a jótékonycélú érdekben közadakozásból begyűlt tombola-nyereményeket is volt kegyes kisorsolni. A szegény gyermekeknek, kiknek javára a táncestét rendezték, 40 ft körül jutott.

— Ujévi mulatság. A bodzás-ujlaki muzsikuskisegységek, az új év megérkezésével, mind helyben, mind a szomszéd falvakban megtisztelték ékes hegedűszóval a tekintélyesebb házakat s az esztendő másodnapjára, vasárnapra hazakeresztvén, lerakták a szerszámot és az összegyűlt kerésménnyel elmentek a község tágas piacán levő korezmába egyet mulatni. Midőn azonban a szesz feltűzölte a művészeket: összeeszték s egy-ideig bent, aztán kint a piac téren óriási lármát csapva, dulakodtak; kövel, késsel rohanva egymásnak, hölgyeik jajveszékéléséi közt vitézkedtek és keményen verték egymást a földhöz, az összesodródult ünneplő nagy közönség mulattatására, mivelhogy a nagy káború dacára vér nem igen folyt.

— Bábaképző tanfolyam kezdődik a f. évi febr. 1-én az ungvári kir. bábaképző-intézetben a tanfolyam végződik június végén. Erre a tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. A tanfolyam szükséglete (beiratkozás, tan- és vizsálati-díj, élelmezés, felszerelt bábák-táska és oklevél bélyeg) 91 ft. Jelentkezni lehet levélben is az ungvári bábaképző-intézet igazgató-ságánál.

— Tolvajok a templomban. Csértészen, írja levelezőnk, még a múlt hó 20-án éjjel a csértészen éretlen suhanok a templom szentélyéből kilopták a kézi pénztárt s annak tartalmát 20—25 forintot maguk között szétosztották. A templom gondnokok csakis a múlt vasárnap veték észre a lopást és a csendőrök segítségével csakhamar elfogták a tetteseket Kvolek István, Kerna Pál és Hrinko István legények személyében. Az előbbi mindent beismer s a társait fölbujtóknak mondja, azonban a két utóbbi mindent tagad.

— Eljegyzések. *Csopey Kornél* m. kir. erdész Zemplén-Szinnán jegyet váltott udvardi *Kossuth Elek*, szinnai főszolgabíró kedves leányával, *Sárikával*. r. l. — *Sámogyról* írják, hogy *Zékány* Tivadar dubii (Bereg m.) állami tanító és helyettes anyakönyvezető f. hó 2-án eljegyezte *Romanovics Erzs* kisasszonyt okl. óvónőt.

— Az álmatlanság ellen. *Learned-Northampton* dr. angol orvos, ki egy lóról történt lebukása következtében nagyfokú álmatlanságban szenvedett, mindent megpróbált, hogy ezt a kínos állapotot magától elűzze. A patikai szereket igénybe se vette, hanem mindjárt a természetes gyógyításhoz fordult. Próbálkozott hideg és meleg vízzel, dörzsöléssel, diéta-változtatással, testgyakorlattal, játékkal és más effélékkel, de egyik mód se használt, míg végre azt próbálta meg, hogy az idegek és izmok rendszeres megfeszítésével idézze elő azt a kimerültséget, melyre az álomnak be kell következnie. Az angol orvos ezt következőképp érte el: Háton fekvő erős nyújtózkodással igyekezett testével az ágy alsó és felső végét elérni. E testmozgás következtében sok olyan izom rült működésbe, melyek nappal nem dolgoztak.

Aztán a fejét emelte föl, mintegy hüvelyknyire, ami szintén igen nagy megerőltetéssel járt. A lélegzést lassabbá és mélyebbé tette. Tizenhat belélegzés helyett percenként 6—8 belélegzést végzett, számlálva az egyes lélegzéstételeket, amíg a feje olyan nehéz lett, hogy nem tudta többé föntartani. *Learned* dr. azt ajánlja, hogy ilyenkor az ember nyugtassa le a fejét és várja be az álomot, ami ha ekkor is elmaradna, emelje fel jobb lábát, nyújtsa ki azt is erősen és folytassa a lassu lélegzést. Ha ez se használ, a bal lábra kerül a sor. Ez az eljárás addig szabályozza a respirációt, míg az teljesen rendes medrébe tér és a várva-várt álom elkövetkezik. Az angol orvos ezt az egyszerű és természetes módot, melyet mindenki a maga testi erejéhez mérhet, melegen ajánlja mindazoknak, kik izgató foglalkozásuk, a nappal hajszája és boszúságai vagy egyéb szellemi és lelki erőfeszítések miatt éjjel aludni nem tudnak.

— A hosszú élet titka. *Sir James Sawyer*, a birminghami egyetemen az élettan tanára, egyik előadása alkalmával fellebbentette a nagy problémáról a fát. Szerinte a következő életrendet betartó ember könnyen megérheti a száz évet. Mit kell tehát erre nézve tenni? 1. Nyolc órát aludni. 2. Csak a jobb oldalon feküdni. 3. A hálószoba ablakát egész éjjelre nyitva hagyni. 4. Az ágyának nem szabad a falhoz érni. 5. Hideg fürdőt nem szabad venni, hanem mindig csak olyat, melynek hőmérséke a test hőmérsékével megegyezik. 6. Reggeli előtt valami testmozgást végezni. 7. Kevés és csak jól átfűtött vagy sült húst enni. 8. Tejet nem szabad inni. 9. Sok zsírt enni, ami a beteg sejteteket táplálja s meggyógyítja. 10. Tartózkodni a szesz italoktól. 11. Naponta a szabad levegőn testmozgást végezni. 12. Allatokat tilos a szobában tartani. 13. Lehetően falun kell lakni. 14. Ivóvizre, nedvességre, csatornázásra ügyelni. 15. A munkában a változatosságot keresni. 16. Rövid, gyakori szüneteket tartani. 17. Az ambiót leküzdni. 18. Szervenvelmeit féken tartani. — *Sir James Sawyer* ezenkívül kimutatja, hogy a halálozások száma a két utolsó évszázad alatt nagyon csökkent, azonban észlelhető volt az is, hogy a 35 éven túl járó emberek közül sokkal több hal meg most, mint 200 évvel ezelőtt. Ez azonban érthető is, mert hiszen ősapáinknak 200 évvel ezelőtt még nem igen volt dolguk telegráffal, telefonnal, árfolyamokkal, vasutakkal és újságokkal — ami mind meglehetősen alássa az idegrendszert.

Időjóslat január 9-ére. Enyhe, helyenként csapadék.

Irodalom.

A *Pallas Nagy Lexikona* teljesen kész Büszkeséggel mondhatja magáról a *Pallas-Társulat*, hogy a modern magyar irodalom legnagyobb vállalatát szerencsésen befejezte. Megküzde minden nehézséggel és leküzdve azokat, készen áll a XVI kötet és, egy igazi könyvtár, termetre és tartalomra nézve egyaránt hatalmas, eddigi 15 előfutójánál is hatalmasabb. A kötet a Téba—Zsuzsok közötti címszavakat ezek alatt *Tokaj és Zemplén-vármegye* történetét foglalja magában. Mind a két történeti ösmertetést a *Nagy Lexikon* szerkesztője számára lapunk szerkesztője írta. A lapszám (1242) ép oly inopozáns, mint a mellékletek és szöveggyűjtemények száma (amazoké 69, emezeké 227), valóban éretnél maradandóbb emléke ez a kötet is, az immár befejezett egész mű is a magyar tudásnak, magyar szorgalomnak és (ne feledjük ezt!) a magyar mersznek is, mely a kiadók áldozatra való készségében nyilatkozik meg. Vajha a magyar társadalom ezt a sok-sok fáradságot méltányolná és a kellő pártfogással viszonzná! Részünkről ezuttal nem tartjuk szükségesnek a kötet tartalmának avagy egyes cikkeinek méltatásába becsátkozni, e helyet a korszakalkotó I—XVI kötethez írt előszót, mely *Jókai Mór* tollából folytat, jövő számunkban fogjuk közölni *Falk Miksa* levelével és a *Gerő* Lajos dr. utószavával kapcsolatban.

„Gyakorlati szövegművelés” II-ik rész: „Termő szó” Ióink gondozása és a gyakorlati metszések. Írta: *Vadaj József* nagyváradi községi tanító. Ara 30 kr. — Ez a füzet folytatása a szerző „Szövegművelés” c. művének s olyan leírását adja a metszéseknek, amelynél világosabb és érthetőbb alakja annak a magyar irodalomban eddig meg nem jelent. A füzethez 8 oldalra terjedő rajz illusztráció van csatolva, mely a szöveg részleteit híven visszaadja. — Megjelent a „Borászat” című füzet is, ára szintén 30 kr. Kapható mindenki füzet Nagyváradon a szerzőnél a pénz utárványon való beküldése mellett. Melegen ajánljuk a szövegművelés foglalkozó egyének figyelmébe mint hűzágóító műveket.

— Petőfi legjobb arcképe. Abból az alkalmából, hogy a *Petőfi-Társaság* a jövő évi márc. 15-re egy díszes *Petőfi-Album* készül kiadni, amely a nagy költőre vonatkozó minden érdekes adatot és rajzet fel fog ölelni, újból felmerült ama még mindig megoldatlan kérdés, hogy melyik *Petőfi*nek a legjobb arcképe. A legnagyobb magyar költőről ugyanis öt olyan arckép maradt ránk, mely életében, természet után készült. *Roskovics Ignác*, a kiváló képrő vállalkozott az ambiciózus föladatra, hogy *Petőfi* arcképét, a kifogástalanoknak elismert részletek egybeillesztésével, megállapítsa. Ez a nagyérdékű arckép először a *Petőfi-Társaság* kiadásában megjelenő *Petőfi Album*-ban lát napvilágot.

— A Magyar Pestalozzi. *Havas Gyula* dr. kir. tanfelügyelőnek új lapja, amelyből meggyőződhetik mindenki, hogy pedagógiai műveltség nélkül nem lehet jellemet nevelni. Sok értékes és érdekes közleménye, hazai és külföldi tudósítása, gazdag hírvetava van még a 3 ivből álló, változatos és valóban tartalmas lapnak. A legmelegebben ajánljuk ezt az igazán hűzágóító, derék és rendkívül fontos vállalatot a művelt szülők és tanítók anyagi támogatásába. A csekély 4 ft évi előfizetési díja Kolozsvárra küldendő.

— Tanúk Lapja címen 1893. dec. végén egy szerény ifjúsági lap indult meg, amely szakitva az előbbi

ifjúsági lapok sablonos irányával, főképp a tanulók iskolai szükségletét tartotta szem előtt. *Rapp Kornél* dr. főgimnáziumi professzor, ebben irodalomtörténeti értekezéseket, poétikai fejtegetéseket, földrajzi, történelmi, természetrajzi közleményeket adott Irodalmi rovatában az ajánlható ifjúsági munkákról között ismertetőseket, s főleg az iskola életéből adott érdekes híreket, önképzőkori tudósításokat. A szerény lapocská mindinkább tért hódított, nagyobb dimenziókban terjedt, s hűzágóító volta miatt a székesfőváros sietett ajánlani összes iskolái, a közoktatási minisztérium pedig az egész középiskolai ifjúság számára. Ezt a hetenként 16 oldal terjedelemben megjelenő ifjúsági lapot most, mikor ötödik övfolyamába lép, a *Franklin-Társulat* vette át, s úgy kiállítás, mint tartalom tekintetében magasabb, irodalmi színvonalra igyekszik emelni. A valóban kitűnő ifjúsági lapot ajánljuk a szülők figyelmébe előfizetése negyedévre 1 ft 20 kr. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, IV., Egyetem-utca. 4. sz.) bárkinnek szívesen küld.

Magyar Lányok. Január elsejétől kezdve immár negyedik övfolyama kezdődik a *Magyar Lányoknak*. Három év rövid idő, de mégis sok egy lap életében. Azalatt elváltak, hogy kell-e a közönségnek, életképes-e, szeretik-e, van-e rá szükség? A *Magyar Lányok* a lefolyt három évre csak örömmel tekinthet vissza. Törekvéseit siker koronázta, mert a cél, a melyre törekedett nemcsak megvalósult, hanem a melyre legjobban tudása szerint választották meg. *Magyarország* fiatal leányai szeretettel, lelkesedéssel és bizalommal veszik körül, mert tudják, érzik, hogy csakis jó utra vezet őket. Szóval olyan lap a „*Magyar Lányok*”, a mely bátran versenyezhet a külföldi legjobb termékeivel. Az előfizetés a „*Magyar Lányok*” kiadóhivatalába, Budapest, Andrássy-út 10. küldendő.

A „Zenélő Magyarországnak” zongora zenemű folyóirat most január elsei füzetével 5-ik övfolyamát kezdi. Ma már mindenütt kedvelt zenemű folyóirat 1893-dik I. füzete a következő darabokat közli: I. *Iványi I.* „Kiszáradt a rezgő nyárfa” és „Asszony asszony, az akarok lenni” 2 közkedvelt magyar dalt. II. *D' Amant L.* „Álom az üdvörl” *Gavottét*. III. *Carmencita* népszerű. „Kreolnó” *dalkeringőjét*. IV. *Groizinger Iván* 6 magyar dalt változatokkal két hegedűre. Minden száma hasonló gazdag és jól megválasztott tartalommal jelenik meg a „*Zenélő Magyarországnak*”, s ez az oka, hogy minden zongorázónak és hegedűsnek kellemes és alig várt vendége e köta folyóirat meg-megújuló füzetei. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal hangjegytartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű zenemű ujdonságokból összeállítva 242 oldal tartalomért 4 ft, félfőre 12 füzet 120 oldal tartalomért 2 ft az előfizetés. Előfizetheti a „*Zenélő Magyarországnak*” kiadóhivatalában Budapest, VI. *Csengery u. 62/a.* honnan megkeresésre mutatvány füzetet bárkinnek, ingyen és bérmentve küldenek. Ajánljuk a derék vállalatot minden zenebarát figyelmébe.

1848. félszázados dícső emlékét Az *En Ujságom* Pósa bácsi gyermeklapja is meg fogja őrölni. Föltárja a gyermekek előtt a szabadságharcnak ragyogó és megható történetét. Lobogtatni fogja azt a zászlót, mely *Petőfi* kezében lobogott s bemutatja versben és folyóírásban a magyar nemzet hősi vitézségét, melylyel harcolt a hazáért, a szabadságért, *Rákosi Viktor* Az *En Ujságom* kitűnő dolgozóitára gyönyörűen megírta a szabadságharcnak könnyűvel, vérell tele hullatott történetét. Megtanulhatja belőle, hogy hogy szerették hazájukat a negyvennyolcadiki gyermekek és zsöngé ifjak, s példát vehetnek róla a szabadság szent szeretetében. Kilencedik esztendeje lesz már, hogy Az *En Ujságom* minden héten bokopogtat palotába, kunyhóba s mulattatja, tanítja a gyermekvilágot. Előfizetése negyedévre 1 ft, olyan csekély összeg, hogy mindenki járathatja a gyermekeinek ezt a kis újságot, mely tele mesével, verssel, elbeszéléssel állandó örömet szerez a gyermekvilágnak. A jövő hónapban jelenik meg Az *En Ujságom* naptára is, mely szebb lesz minden eddiginél, fényes tükre lesz a magyar szabadságharc történetének s Az *En Ujságom* minden előfizetője ingyen kapja. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-út 10.

Az Új Idők új éve. Az „*Új Idők*” ez a kitűnő heti lap, rövid fennállása dacára ma már a magyar családok közlőnye lett, a melyet érdeklődéssel kísér a művelt magyar olvasóközönség. Az első számban egy nagyérdékű szatirikus regény indult meg, a melynek címe „A bevándorlók”. Második regénye, mely szintén az első számban indult, *Szomaházy István* új munkája „A pártatlan szerdák”. Regényt ír e lapok számára *Herceg Ferenc* is, aki az új évben szépirodalmi munkásságát az *Új Idők*-nek szenteli 1848. ötvenéves jubileuma alkalmából a nagy idők emléket hozzuk méltó képekben örökíti meg. Erre szolgál majd egy külön füzete, valamint ama jutalomkép, a mely e célra készült. Munkácsy „Téposésinálók”-ja ez a külön műlap, a melyet a szabadságharc emlékeztetőre pompás és nagy heliogravürben kapnak az *Új Idők* előfizetői. Az előfizetés mint eddig: félfőre négy forint, negyedévre két forint. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-út 10.

A Szent Kereszt Naptára az 1893-ik évre a magyar-ajku gör. kath. számára szerkesztette *Melles Emil* bodrogközi esperes kis-dobrai lelkész. VI. övfolyam. Ara 30 kr. *Melles Emil* neve, ismerik jeles tollát a „*Zemlén*” olvasói is, garancia arra nézve, hogy ez a naptár egy a vallásos, valamint a hazafias irány tekintetében hivatásának teljes megtele; de mellette bizonyít a gör. szert katolikusoknak az a nagy tekintélyes táborra is, mely a naptárt évről évre nagyobb mennyiségben rendeli meg. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

R Szelbur ti regénye egy kötetben, írta *Gyp*. Egy fiatal leány története, aki családjában az „enfant terrible”, de csupa szívósság, kedvesség és szellem. A mamája, aki maga is szeretne még fiatal színben feltűnni, minden Áron férjhez akarja adni, de csak gazdag kőröhöz; a kis szeleburdi azonban csak szívére hallgat és végül az meg is mutatja a helyes utat. Ezt az egyszerű történetet írja meg *Gyp*, az ő szípköröző, pezsgő, eleven és ahol az érzés skálája megkivánja; igazán költői stílusában. Olyan az egész regény, mint egy szép tavaszi nap amikor néha egy kis felhő mutatkozik az égen, be végü. még is diadalmasan állja meg helyét a verőfény. A díszesen kiállított kötet most jelent meg az Egyetem Regénytárban és ára 50 krajcár. Kiadja *Singer és Wolfner* Budapesten.

Egyesületi élet.

A s.-a.-ujhelyi izr. „betegsegélyező egyesület”-ről.

A s.-a.-ujhelyi izr. „betegsegélyező egyesület” f. hó 2-án közvacsorát rendezett. Sikeres lefolyásáról szóló tudósítást a különfélék közt találja a szives olvasó. Itt az egyesületről, mint nagyjelentőségű és fontos társadalmi intézményről akarok szólni.

Folytatás a II. mellékleten

A szocializmus férgé lassan, de annál biztosabban végzi romboló munkáját a százados tölgyön. Végpusztulással fenyegeti azt a hatalmas fát, mely századokon át büszkén látott maga felett elvonulni vést és vihart. Az atómnyi filokszerá tönkretette a nemes szőlővenyigét, mert gyökereit támadta meg, az alapot, melyből az egész törzs táplálkozott. A szocializmus is a társadalom alsó rétegében kezdi romboló munkáját, félő, hogy ha az alap meginog, halomra dőnhet az egész társadalmi rendszert.

Tudjuk, hogy a nyomor a legnagyobb agitátor. A nélkülözés lankasztja a munkakedvet, ingerli az idegeket, elaltatja a szív nemesebb érzelmeit. A világ minden gyönyöreit élvezők indolenciája a szegény nép sorsa iránt megmetyezi kedélyeiket, látva azt, hogy nekik csak nyomor jutott ki osztályrészü. Irigység tölti el egész valójukat, mely könnyen szenvedelemmé fajulhat. Természetes, hogy az ilyen embereknek csakhamar termékeny talajra találjanak a szocializmus általánosan ismert eszméi.

Kötelessége volna pedig minden embernek, aki hazáját szereti, ez ellen a társadalmi rendet veszedelemmel fenyegető áramlat ellen küzdeni. Ismerjük a baj külsőforrását, gyógyításmódjáról is lehet gondoskodni.

Megmutatták, követésreméltó szép és jó példával, a közveasorán a zsidó-hitközség főbbjei, miként lehet a szegény embert mostoha sorsával teljesen kibékíteni, midőn egy asztalnál mulatva velük, versenyezve ajánlottak pénzösszegeket az egyesület tőkésének gyarapítására. A rokonérzelmek oly impozáns megnyilatkozása volt ez, mely izolálva áll ebben az önző századvégi világban. Nem is maradhat hatástalanul a mindennapi kenyérért küzdő munkásnép lelkületére a sorsuk iránt érdeklődő egyének bőkezűsége. Nem verhet gyökeret annak szívében a gyűlölet embertársa iránt, ha látja, hogy őt is tekintik valaminek, hogy ő is valami a nagy világban.

A betegek fölsegítése a pietásnak bizonyára legszebb nyilvánulása. Alkalmat adni a kenyérkereső apának, hogy megtámadott egészségét helyreállíthassa; az a tudat, hogy családjában előforduló történetes betegségeknek van kihez orvosi tanácsért fordulni, egy csekélységért, mondhatni csaknem ingyen, bizonyára hálás érzelmeiket támaszt az illetőkben.

Lehetetlen, hogy még a legfanatikusabb és legtombolóbb elemet is ilyen és hasonló intézmények révén meg ne lehetne téríteni. Ez azoknak az orvosságoknak egyike, amikkel a társadalmi rend felforgatását célzó férget kilehet irtani. Szükséges azonban, hogy a társadalom erénye, az erőket összegezve, munkálkodjék a cél érdekében.

Dicséret illeti azokat az urakat, kik felismerve ennek az egyesületnek nagy jelentőségét, vállaltak munkálkodni annak felvirágoztatására.

Ebből a munkásságból az oroszlanrészt az új elnök, *Widder Gyula*, vállalta magára, kinek elnöksége alatt nőtt ki magát az egyesület terebélyes fáva.

Sok ilyen hasznos intézményt és hozzá ilyen derék elnököket a szent hazának!

Kaufmann Armin.

Köszönetnyilvánítás.

I.

Az árvaház részére, éspedig a karácsonyfára, adományoztak: 5—5 főt: *Molnár István*, *Miklóssy István*; 3 főt: *Katinszky Géza*, 2—2 főt: *Ambrózy Nándorné*, *Hönsch Dezsőné*, *Szokolay Emilné*, *Meczner Béláné*, *Widder Gyula*; 1 ft 50—1 ft 50 krt: *Molnár Leóna*, *Juhász Jenőné*; 1—1 főt: *Pfeiffer Gyuláné*, *Bernáth Aladárné*, *Ambrózy Nándor*; 50—50 krt: *Dókus Lászlóné* és *Nemes Lajos*. Szíves adományaikért fogadják a szegény gyerekek nevében is kifejezett őszinte köszönetemet.

S. A.-Ujhely, 1898. jan. 5-én.

II.

Videny Ede 750 gram, *Özv. Decsényi Józsefné* 1 kg. 400 gram és *Löv Mihály* 650 gram szivarvéget adományoztak az árvaház javára. Szívességeikért a szegény árva gyermekek nevében is köszönettel adozom.

S. A.-Ujhely, 1898. jan 8-án.

Dókus Gyula, elnök.

A s. a.-ujhelyi kereskedelmi társulat tegnap délelőtt küldöttséggel tiszteltetett főispánunk ömeltóságánál, hol *Schön Sándor* társulati elnök átnyújtotta a társulat céljait és működés-körét körvonalozó emlékiratot egy „Alapszabály” példánnyal. — Ömeltósága leereszkedő nyájassággal fogadta a küldöttséget s az átnyújtott „emlékiratot” nyomban elolvastván, megígérte, hogy minden tőle telhető módon segítségére lesz a társulatnak, egyszersmind felszólította őket, hogy minden alkalommal bizalommal forduljanak

hozza. A küldöttségben az elnökön kívül ott volt még *Kellner Ede* társulati pénztáros és *Schneider J.* társulati titkár.

Nyugtató.

26 ft az az huszonhat forintból o. é. melyeket a tek. „Zemplén” kiadóhivatala az árvaház javára, az 1898. évben az új évi gratulációk megváltásából gyűjtött és átküldött összeg a napló 1. tétel alatt mint kegyvadomány bevételezetett és ezennel hálás köszönet nyilváníttása mellett nyugtáztatik.

Kelt S. A.-Ujhely, 1898. évi január hó 3.

Vass József,
egyesületi pénztáros.

Számadás

a s. a.-ujhelyi iparosok önk. egyesülete 1898. jan. 2-án a városi színházban megtartott multságának anyagi sikere a következő:

Az összes bevétel	105 ft 10 kr.
Az összes kiadás	84 ft 61 kr.
Maradvány	20 ft 49 kr.

Ezen összegbe felülfizetni kegyesek voltak: *Zemplén műintézet* a jegyét megváltotta 2 fttal, *Deutsch Ignác* a jegyét megváltotta 2 fttal, ezenkívül *Jakubcsó József*, *Friss Heiman*, *Reisz István*, *Főző József*, *Bock Imre*, *Petneházy Sándor*, *Hericz Sándor*, *László Béla*, *Keiszels Antal*, 1—1 főt, *Hirsch György*, *Lyócsa János*, *Szákási Károly*, *Kriszt István* 50—50 krt, a 16-os számú páholy 1 főt, *Werner Miksa* 80 krt. — E humánosan gondolkodó urak, kik átérezni tudják a kicsiny egyesület nemes célját, s azt előmozdítani törekednek, fogadják az egyesület nevében hálás köszönetünket.

S. A.-Ujhely 1898. jan. hó 6-án.

Ádám Antal, jegyző. *Hericz Sándor*, elnök

Felülfizetések

a Gálszécsen 1898. január 2-án az Ifjusági Klub részéről rendezett jótékonycélu tánemulatságon.

Müller Testvérek (N.-Mihály) *Wirtschafter Pál* (Kassa), 5—5 főt. — *Elek Imre dr.* (Gálszécsen), *Fein Mór* (Szeged), *Herschkovits Jónás* *Obloth Mor dr.* (Gálszécsen), 2—2 főt. — *Klein Adolf*, *Kende Miksa dr.*, *Lefkovits Kálmán* (Butka), *Pékary Géza* (Gálszécsen), *Wirtschafter Samu*, 1 ft 50 kr. — *Ferderber Benjámín*, *Grünberger Salamon* (Gálszécsen), *Hornyak István*, *Lefkovits Armin* (Máleza), *Mandel Armin* (Ungvár), *Markovics Mayer* (Terebes), *Spillenberg József* (Gálszécsen), *Theisz Géza*, *Wirtschafter Bertalan* (Kassa), 1—1 főt. — *Andrejkovics Pál*, *Günvald Armin* (Ungvár), *Kassay Lajos*, *Pafesuga János*, *Rosenbaum Ig.* (K.-Azar) 50—50 kr. — Fogadják a nemesszü adakozók a szegény gyermekek nevében legigazibb köszönetünk kifejezését.

Mandel Ignác
az Ifjusági Klub
pénztárosa.

Haas József
az Ifjusági Klub
elnöke.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: *Schneider Jakab*, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

A „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” választmánya 1897. december 28-án tartotta gyűlését Sárospatakon. A gyűlésen jelen volt s a tanácskozáson élénk részt vett *Nemes Lajos*, a vármegye kir. tanfelügyelője is, ki soha sem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, ahol a már igen sokszor tanúsított jóindulatával s hosszas tapasztalatokon alapuló tanácsával egy a tanítóegyesület, mint az egyes tanítók érdekeit előmozdítja.

Nevezetesebb határozatai e választmányi gyűlésnek: a számvizsgáló és bírálbizottságok megalakítása. Amannak tagjai: *Lintz Géza*, *Schneider Jakab* és *Vitt József*, emennek *Andrejkovics Pál* *Beregszászi István*, *Dezső Lajos* és *Kötse István* lettek. Az egyesület anyagi ügyeinek rendezésére nézve megbízta az alsó körben *Vitt Józsefet* és számvizsgáló bizottsági tagtársait, a felső körben pedig *Andrejkovics Pál* mellé *Kurucz Vazul*, *Matthiász József*, *Seliga Antal* és *Zseltvay Bogdán* egyesületi tagokat, hogy a körök pénz és könyvtári ügyeit tanulmányozván, az azokról szóló jelentést az elnökséghez adják be. Ezután a „Zemplén” kiadóhivatalának ajánlatát vette tárgyalás alá, mely szerint 200 előfizető jelentkezésére a lapot hetenként másfél hasábos tanügyi

melléklettel évi 2 ftert adja a tanítóknak. A választmány szakszerű fölülbíralás után meggyőződött, hogy az előfizetési árban a kiadó csakis a többlet kiadását nyeri vissza, az ajánlatot készséggel elfogadta s a rovatvezetői tisztiséggel *Schneider Jakab* s. a.-ujhelyi kartársat bizta meg, ki dacára nagy elfoglaltságának az ügy érdekében szívesen fogadta el a tisztséget.

A szellemi munkálkodás megkezdésére nézve az elnökségnek adta meg a választmány a jogot, hogy kidolgozandó tétélekről gondoskadjon. A tétéleket már legközelebbi kartársaink e lapok hasábjain fogják olvashatni. A faterjesztés előmozdítása céljából pedig felkérte a választmány *Pusztay Mihály* tállyai tanítót, mint aki e téren már eddig is érdemeket szerzett, hogy erről a tárgyról a jövő választmányi ülésre javaslatot adjon be.

A választmány megbízta az elnökséget, hogy az új év alkalmából a vármegye főispánjánál, alispánjánál, főjegyzőjénél és tanfelügyelőjénél az egyesület nevében tisztelegjen.*)

Több, kevésbé fontos tárgy elintézése után elnök megköszönve a tagok ily nagyszámú való megjelenését, *Molnár János* spataki főbírónak a városháza termének átengedését, az ülést felosztatja. Ilyen érdeklődés, ilyen magasfokú ügyszeretet a tagok részéről is, mint amilyent a választmány új tagjai ez első gyűlésen tanúsítottak, úgy lehetetlen egyesületünknek fel nem virágozni. *H. B.*

Mélyen tisztelt Kartársaim!

Az elnökség részéről vett előfizetési „Felhívás”-t ezúton is meleg pártfogásába ajánlom t. kartársaimnak és kérem a lapot, tekintettel a csekély előfizetése árra, annyival inkább megrendelni, mert ha e hó folyamán 200 előfizető nem jelentkezik, a kiadóval kötött egyezségünk dugába dől, ami a tanítóság ügyére, de különösen az egyesületi életre nagyon hátrányos volna. És ne odázza el a dolgot egyik-másik azzal, hogy ha ő nem rendel meg a lapot, majd megrendeli más és a 200 előfizető úgy is kikerül, mert akkor úgy járunk, mint az egyszeri zsidó rabbi, kinek szokás szerint a nagy ünnepek alkalmából bort szoktak volt küldeni és a rabbi, hogy mindegyik üveggel külön ne bajlódjék, az ünnep előestéjén fennállót tett ki, a küldött borokat oda önték. Egy fufangos hívője arra a gondolatra vetemedett, hogy ő egy üveg vizet fog küldeni, a sok bor között úgy se lesz észrevehető. Reggelre kelve, a rabbi hordója vízzel volt tele, mert ugyan ily gondolatra jutott a többi is egyenkint.

Ne jussunk ily gondolatra mi is, mert akkor vízzé válik a mi reményünk.

Kartársi szeretettel:
Schneider.

Karácsonyi pásztorjáték. Tolesváról írja levelezőnk:**) A karácsonyi ünnepek első napján *Sztareczky Géza* rk. tanító növendékeivel a „Jézus születése” című pásztorjátékot adatta elő. A vendégek oly nagy számmal jelentek meg, hogy az iskola terme kicsinek bizonyult, mert a későbbben érkezettek helyhez nem jutva távozni voltak kénytelenek. A belépő díjakból igen csinos összeg (60 ft 47 kr.) gyűlt be, melyet az iskolák tanszereinek gyarapítására fognak fordítani. Felülfizettek: *N. N.* 2 ft 80 krt. *Kolbai Gergely* 1 ft 80 kr. *Buza Barna* 1 ft 60 kr. *Adriányi Kálmán* 1 ft 40 kr. *Lyachovics János* 1 ft 10 kr. *Koredkó Ede*, *Buza József* 80—80 krt. *Hajduczki István* 60 kr. *N. N.* 50 kr. *Poulovics Károly* és *Tóth Elek dr.* 40—40 krt. *Greiner János*, *Kertész Antal*, *Réz János*, *Bodó András*, *Vinagrodsky Jánosné* és *Knezma Jánosné* 30—30 krt. *Turján Károly* 20 kr. *Kertész János* és *Hajduczky Ferencné* 10—10 krt. Hálás köszönet jószívűségükért!

A kassai állami elemi iskola decemb. 26-án a király Ófelsége tiszteletére ünnepséget rendezett. Az ünnepségen nagyszámú közönség volt jelen. Az ünnepséget *Lutsánszky László* áll. tanító nyitotta meg szép beszéddel, melyben a nap jelentőségét méltatta. A tanulók a „Szózat”-ot, a „Hymnus”-t, s más hazafias dalokat énekeltek és szavaltak nagy sikerrel. Az ünnepség végén egy kis leány üdvözölte a közönséget, s beszédét lelkesülten idézte e szavakkal: „... *Mi nemcsak magyarul beszélő, hanem*

*) A vármegye összes tanítószáma öröme regisztrálom a ténny, hogy a tisztelgők meglepően szíves és nyájas fogadtatásban részesültek. Igóratot nyerve arra, hogy a tanítóság érdekében minden lehető elfogadják követni, hogy hivatászerű és hazafias működésük méltó elismerésben részesüljön; a jókívánatokat pedig minden egyes tanítónak és család tagjainak szívólyesen viszonozzák. Eljenek!

Mindazon igen tisztelt jóakaróim és barátaim, kik szívesek voltak az új év alkalmából csekélységemet megtisztelni, fogadják e helyen hálás köszönetemet és szerencsekívánataimnak legbensőbb viszonzatát.

**) Mult számunkból lekötött.

R.-vezető.

magyarul érző és gondolkozó gyermekei vagyunk édes magyar hazánknak. Hangos „éljen” volt e beszédre a válasz, s erre főt. Matyeczky György vejeit pléb. és Argyelán Miklós k. j. urak mondtak szép szavakkal köszönetet az iskola lelkes tanítójának, sok oly erőt kívánván a magyar népnevelésnek, mint a kazsui iskola tanítója.

Ünnepség után egy helybeli m. b. tag Puczi János annyira meg volt hatva az ünnepség magasztosságától, hogy a 72 közreműködő tanköteletet gazdagon megvendégelte.

Különböző ez ünnep egybe volt kapcsolva az intézet 25 éves jubileumával.

Megjegyzésre méltó, hogy 1873-ban 17, jelenleg 72 növendéke van az iskolának.

Ezzel az ünnepség a királyi élettelésével véget ért. *Egy jelenvolt*

CSARNOK.

Népdalok.

Ha lehajtom . . .

Ha lehajtom fejemet a kezemre,
Nehéz bánat borul rá a lelkemre;
Ugy elfogja a szívemet
Valami,
Azt az érzést, fájó érzést
Ki se tudom mondani.

Egyre sírok, hull a köny a szememből,
De a szívem mély fájdalma nem enyhül;
Fáj a szívem, sír a lelkem
Sorsomon,
Ezt a sötét bús világot
Elátkozva bolyongom.

Be sok leány . . .

Be sok leány hitegetett szép beszéddel,
Csalogatott édes esókkal, öleléssel;
Egynek hittem, hajlottam a szép szavára,
Az juttatott boldogtalan árvaságra.

Künn bolyongok fel s alá a csöndes éjben,
Bánatomat a szellőnek elbeszéltem;
Sír a szellő, suhognak a sötét lombok;
Szegény fiu nem léz soha többé boldog!

Sir a nóta . . .

Sir a nóta, jaj, de mélyen kesereg,
Keservénél altatgatom lelkemet;
Bánatkönyvem végigpereg
Arcomon,
Boldogságom esalfa álmát,
Hazug álmát siratom.

Huzzad cigány, huzzad fájón, esendesen,
Húrjaidnál sirom el majd keservem;
Ha letörve szép tavaszom
Virága,
Hadd öntöm ki búbanatom
E siralmas világra.

Szendrői-Holozsnyay Ciril.

*) Megzenésítette Bokszay János 1897.
**) Megzenésítette Huber Gyula 1896.

Közgazdaság.

A természet téli működése.

A természet pihen, de a mellett folyton működik télen is. Előkészíti a talajt a legközelebbi termésre. Ennél az előkészítésnél a fegőbb szerepe az élelynek van, amennyiben a növények annál több tápanyagot nyernék, minél több élely képes a földbe behatni. Minden tehát, a mi a talajon levő kövek szétmálására s a földnek porhanyítására befolyással van, elősegíti egyuttal az anyag képződését is.

A fagy a földben levő apró kövekre és szántóföldjeink talajára osztó hatással van. A kis köveket még apróbb részekre osztja szét, s így a levegő hova-tovább nagyobb felületet talál, melyre bontólag hathat. Igen fontos e tekintetben a nehéz agyagos földnek szétomlása a megfagyott göröngyök elvadásánál, amennyiben ez által a föld tulajdonsága rövidebb, hosszabb időre igen előnyösen megváltoztatik.

Az előbb igen szívós, mindenhez odatapadó, vagy kemény göröngyös agyagdarabok meglazulnak s könnyen megművelhetők, a mi oly előny, mely úgy a szántásnál, mint a kapálásnál mutatkozik legjobban. Az olyan talajt, mely a télen jól átfagyott, a rákövetkező nyáron igen könnyen lehet megművelni, a mi különben minden gyakorlati gazda előtt eléggé ismeretes.

A téli fagyok a levegő hatását a talajba nagyban elősegítik, az által, hogy különösen nehéz, agyagos földben repedések támadnak, me-

lyeken át a mindent felbontó élely a föld bel-sejébe hat s ott működik. Homokos és humuszos talajokon ily repedések nem támadnak, de az ily talaj, már anélkül is oly alkotásu, hogy a levegő szabad behatását mi sem gátolja.

Van a télnek az említettén kívül még egy más igen fontos feladata is, a föld nedvességet nem nyerhet, a növényzet nyáron csak tengődni fog. A nedvességgel az alsóbb rétegek telnek meg, hogy így növényüket a szűkség idején, tehát száraz nyáron vízzel táplálják.

Bármily esős is a nyár, ez a téli nedvesség hiányát soha sem fogja kellően pótolni, mert a nyári esőnek csak kis része hat le az alsó rétegbe, a legnagyobb része pedig gyorsan elpárolog a mi télen kevésbé történhet, vagy éppen nem, akkor, ha a földet hólepel borítja, mely alatt a nedvesség, más távozási utat nem találván, a földbe fog szívárogni s azt telíti.

Ha tehát a természet téli pihenése mellett sem télen, hanem folyton működik, a gazdának a ki azt akarja, hogy a természet e működése annál eredményesebb legyen, szintén jut feladat, mely abban áll, hogy a természet működését a maga részéről elősegíteni, könnyíteni igyekezzenek, az által hogy a talajt jóra való és megfelelő művelés által nyitva tartsa, hogy minél több levegő és minél több nedvesség szívároghasson annak alsó rétegeibe.

Különösen ama gazdáknak nézve fontos, hogy földjeiket ősszel megszántsák s így előkészítve adják át a télnek, kiknek nehéz agyagos földjeik vannak. Az ily földeket még akkor is kellene a tél bekövetkezése előtt felszántani, ha a talaj nedves s ha szántás által nagy göröngyök támadnak is, melyeket a téli fagy és az élely behatása majd porhagyókká tesz. Az ily földéktől, melyekbe a téli nedvesség könnyebben felszívároghat, aránytalanul jobb termést remélhetünk.

A tére való szántást, tehát egy gazdának sem kellene elmulasztani, mert az által csak magának okoz veszteséget, ép úgy, mint a saját természet szaporítja az, ki a természet működését elősegíteni igyekszik.

Vármegyei Hivatalos Rész.

7./főisp. sz. 1898.

Zemplén-vármegye főispánjától.

Elnöki körlevél.

A vármegye törvényhatósági bizottságának tisztelt tagjait van szerencsém a S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi január hó 11-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő

rendkívüli közgyűlésre

szívesen meghívni.

Ezen rendkívüli közgyűlés tárgya:

A honvéd nevelő- és tisztképző intézetekről szóló 1897. évi XXIII. t.-cz. 5. §-ának rendelkezése szerint, az alapítványi helyek felosztása tárgyában 8842/1897. szám alatt kiadott m. kir. honvédelemügyi miniszterium intézvénye.

Hazafias üdvözlettel:

S.-A.-Ujhely, 1898. évi január hó 2-án.

Molnár István, főispán.

1182. sz. főisp. 97. T. Zemplén-vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén-vármegye varannói járásában nyugdíjazás fojttán betöltendő törvényhatósági útmeisteri állásra, amelylyel évi 400 ft tisztifizetés, 255 ft 36 kr. utiállomány, 10 ft szertárbér és 8 ft irodai általány élvezete van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázók felhivatnak, hogy szabályszerű minősítésüket igazoló, felszerelt kérvényeiket hozzám bezárólag 1898. évi február hó 10-éig nyújtsák be, mivel később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogok.

Ezen állás betöltésénél elsőbbséggel bírnak az 1873. III t. c. alapján igazolvánnyal ellátott kiszolgált altisztek.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi január 2,

3-1.

Molnár, főispán.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1897. évi december hó 14-én tartott közgyűléséből.

569/25697 sz. Olvastatott az állandó választmányának határozati javaslata, a magyar nyelvet és népművelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület által beadott azon kérelme tárgyában, hogy a köznevelődési alap részére a vármegyei pótdót 1%-ban megszavazni kéri.

A határozati javaslat, melyszerint a törvényhatósági közgyűlés nem csak méltányolja

a magyar nyelvet és népművelést terjesztő egyesület kérelme támogatására felhozott indokait, hanem teljes előismeréssel van azon hazafias és kulturális működés iránt, a melyet az egyesület aránylag csekély anyagi eszközeivel eddig is kifejtett a legszivesebben hozzájárulna a kérelem teljesítéséhez, figyelembe véve azonban az adózó közönség kedvezőtlen anyagi helyzetét, abbéli óhajlásának, hogy a köznevelődési alapra a pótdót 1%-ban megállapítsák ez idő szerint nem teljesítheti, hanem ugyint az évben is volt köznevelődési célokra az összes állami adók után kivehetőleg Bajusz József, Bálint Dezső, Bernáth Elemér, Bernáth Győző, Czibur Bertalan, Dessewffy Miklós, Dókus Ernő, Fejes István, Dr. Ferenczy Elek, Fricker József, Goldblath Lázár, Dr. Haas Bernát, Haas Fülöp, Hass Adolf, Heumann Sámuel, Dr. Hornyay Béla, ifj. Horváth József, Hönsch Dezső, Kazinczy Andor, Kazinczy Arthur, Kincsesy Péter, Dr. Lácza László, Malcher Béla, Dr. Marossy Antal, Markovics Miksa, Meczner Béla, Meczner Gyula, Dr. Nagy Armin, Nemthy József, Németh Nándor, Oláh István, Potoczky Dezső, Rónay Albert, Spillenberg József, Smoczter Péter, Szentiványi László, Szmracsányi János, Szokolay Emil, Tóth Lajos, Zinner Henrik, Zombory Gedő, Adamkovics István, Dr. Adonyi Gyula, Adriányi Kálmán, Allender Frigyes, Dr. Ballagi Géza, Buday Akos, Chinorányi Sándor, Csizsár Árpád, Dr. Csöke József, Dancs János, Dely Endre, Demjén István, Dókus Gyula, Dudinszky Elek, Duresinszky László, Ferenczy Sándor, Füzesséry György, Füzesséry Ödön, Führer Miksa, Geöcze Miklós, Dr. Guttman József, Heidinger István, Heidinger Ottó, Haraszthy Vince, Horváth István, Kemechey Béla, Dr. Kessó Géza, Lehoczky Endre, Lemesánszky János, Mankovics János, Matolay Etele, Mester István, Miklósy István, Mizsák István, Molnár János, ifj. Nagy János, Orás Kálmán, Paulay Gábor, Pavletics Gyula, Pereszlényi István, Rigán Mihály, Román Lajos, Romonyák János, Dr. Róth Mihály, Rudolf József, Sänger Árpád, Schönfeld Albert, Somogyi Bertalan, Somossy Sándor, Staut József, Szaxun Izidor, Szeremley Gábor, Sztankay Béla, Szőlőssy József, Thuránszky László, Visnyey Zoltán, Dr. Widder Márk, Wischán József, Zöldi András, ifj. Bajusz József, Bernáth Aladár, Dókus László, Dongó Gy. Géza igenlő és semmi nem szavazatával 1898. évi 0.5% vármegyei pótdót megszavaz.

A mennyiben a nagyméltóságú Belügyminiszteriumnak 67450/95. sz. alatt kiadott körre-delete akként intézkedik, hogy a vármegyei pótdók a költségvetéssel egy időben tárgyalandók és terjesztendők fel, úgy de a köznevelődési szükséglet szeptember hóban még megállapítható nem volt, más pótdót pedig a vármegye közönsége, a nyilvános betegápolási 3% pótdót ide nem számítva, ki nem vetett, ezen körülménynek figyelembe vétele mellett, a határozatnak jóváhagyására a nagyméltóságú Belügyminister ó nagyméltósága felkéretni határozott.

Ezen közérdekű határozat a vármegye hivatalos lapja útján a községekben a főszo-gabirák által meghirdettetni, ennek megtörténtét igazoló bizonylatoknak, a 30 napi felebbezési határidő lejáta után a netaláni felebbezésekkel leendő betérjesztésére utasítani s az alispán a határozatnak a nagyméltóságos Belügyminiszteriumhoz leendő felterjesztésével megbízatni határozott.

Kmf.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi december hó 14-én tartott közgyűléséből.

568/26,158 sz. Olvastatott az állandó választmányának a nyilvános betegápolási pótdó megszavazása tárgyában beadott határozati javaslata, melyben 1898. évi ezen pótdót, az összes állami adókra kivétel 3%-ban véleményezi megállapíttatni.

Az állandó választmány határozati javaslata egyhangulag elfogadtatván a nyilvános betegápolási pótdó tekintettel arra, hogy ezen alap az egyes kórházakkal szemben még mindig hátralebb van, nehogy ismétlődjen, a pénztárnak azon helyzete, hogy a kórházi számlákat huzamosabb időn át kifizetni nem volt képes, 1868. évi ismét 3%-ban megállapíttatni elhatározott.

Ezen határozat közérdekű voltánál fogva a „Zemplén” hivatalos lap útján meghirdettetvén, eunek megtörténtét igazoló bizonylatoknak és a netaláni felebbezéseknek 30 napi határidő utáni betérjesztésére a főszo-gabirák utasíttatni, a jelentések beérkezése után ezen határozatnak a Nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz leendő felterjesztéssel az alispán megbízatni határozott. Kmf.

Jegyzette és kiadta

Dókus Gyula, főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági Bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi december hó 15-én tartott üléséből.

641/21859 Olvastatott a Belügyminiszter ő nagyméltóságának folyó évi 86,883 szám alatt kelt körrendelete, melyben a *kivándorolni szándékozók* figyelmeztetése céljából közhírré tétetni rendeli, hogy a Pensylvánia állambeli munkásokra naponként és fejenként 3 cent adó rovatik ki.

A legszélesebb körben leendő közhírrététel és a kivándorolni óhajtok esetéről való figyelmeztetése céljából a 10 járási főszolgabíróknak kiadatni és a „Zemplén” című hivatalos lapban is közhírré tétetni határozatott.

Kmf	Kiadta
Jegegyzette	Dókus Gyula.
Dókus László	vm. II. aljegyző.
	főjegyző.

Másolat.

M. kir. Belügyminiszter 86.883 I. b. szám. körrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Vett hivatalos értesítés szerint Pensylvánia állam Észak Amerikában a folyó évben oly törvényt hozott, mely szerint idegen állambeli munkások naponként és fejenként 3 cent adóval rovatnak meg, mely adó a munkabérből vonatik le. Ezen törvény az idegen államokból, különösen az Ausztriából és Magyarországból bevándorlókat kívánja sújtani, az által, hogy ezeknek versenyt a belföldi munkásokkal lényegesen megnehezíti Minthogy eze rendszabály a kivándorlóknak az E. A. Egyesült Államokban leendő helyzetét még rosszabbá, esetleg elviselhetetlenné teszi, felhívom a törvényhatóságot, hogy intézkedjék, miszerint a hatósága területén a kivándorolni szándékozók figyelmeztetésére a lehető legszélesebb körben közhírré tétessék. Budapest, 1897. évi október hó 12-én a miniszter helyett *Latkóczy Imre* államtitkár.

27133. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróknak.

A földmivélsügyi miniszter ő nagyméltóságának 9318/eln. szám alatt kelt intézvénye folytán tudomásulvétel és közhírrététel végett tudatom tek. főszolgabíró urral, hogy a boszniai és hercegovinai országok kormány folyó évi november hó 27-én kelt 146352. számú hirdetménye szerint a következő intézkedéseket léptette életbe.

I. *Ragadós tüdőlob* miatt a szarvasmarhák-nak Boszniába és Hercegovinába való bevitelle Nyitra-, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-, Pozsony- és Sáros-vármegyékben tilos.

II. *Ragadós száj- és körömfájás* miatt kérődzőknek Boszniába és Hercegovinába való bevitelle Alsó-Fehér-, Bács-Bodrog-, Bihar-, Csik-, Esztergom-, Hunyad-, Komárom-, Krassó-Szörény-, Nógrád-, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Szeben-, Temes-, Torda-Aranyos-, Torontál- és **Zemplén-vármegyékben** tilos.

III. *Sertésvész* miatt élő sertések bevitelle Bosznia és Hercegovinába Magyarország egész területéről tilos.

Ezzel egyidejűleg a folyó évi 24550. számú felhívásomban foglaltak hatályokat vesztek. S.-A.-Ujhely, 1897. december hó 28.

Matolai Etele, alispán.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1897. évi december hó 15-én tartott közgyűléséből.

543/18542 sz. A kereskedelemügyi miniszter ő nagyméltósága folyó évi 31482 szám alatt kelt intézvényével a vendéglők, kocsimák és minden nyilvános helyen kimérésre és mértékként használt poharak és palackok hitelesítésére tárgyában ugyan azon szám alatt kiadott körrendeletet leküldi.

Az intézvény a körrendelettel együtt a jegyzői karnak, a főszámvevőnek és a 10 járási főszolgabíróknak kiadatni és a „Zemplén” hivatalos lapban közzététetni határozatott. Kmf.

Jegyzette:	Kiadta:
Dókus László,	Dókus Gyula,
vm. II. aljegyző.	főjegyző.

Másolat.

Kereskedelemügyi magy. kir. Minister. — 31482/VII. sz. — *Rendelet.* A kocsimákban és vendéglőkben kimérésre és mérték gyanánt használt poharak és palackok helytelen ürtartalma miatt számos panasz merülvén fel, ezennel elrendelem, hogy a vendéglőkben, kocsimákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palackok és poharak kizárólag hivatali elődömnök 1891. évi január 6-án 80357/1890. sz. a. kiadott rendeletében foglalt közzététel alapján mérték-hitelesítési korona bélyeggel hitelesítve használtathatnak, mely utóbbi rendeletben felemlített felülmérték szabatosabb értelmezése érdekében pótloképpen rendelem, hogy annak 4-ik és 6-ik bekezdésében minimumként megállapított 3 cm. illetve 1.5 cm. távolság a mérték jelzés vonása és a palack il-

letve a pohár szája közt maximumként legfeljebb oly nagy legyen, hogy a jelzés és az edény szája közt levő térségben 0.07 l-nél több ne férhessen el. Kivételt képeznek a szabály alól a termelők részéről bedugaszolt, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon maradólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palackok, valamint az ivópoharak, melyek palackok mellé (servéta gyanánt) adatnak. A volt földmivéls-, ipar és kereskedelemügyi miniszternek 1876. évi 2162. számú rendeletét jelen intézkedésem folytán hatályon kívül helyezem. Jelen rendeletem 1898. évi január 1-én lép életbe. Az ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és Magyarországon az 1879. évi XL. t.-c. 136. §-a, Horvát és Szlavonországokban pedig az ottan jelenleg fenálló törvényes szabályok szerint büntetendők. Budapest, 1897. augusztus 21. A miniszter helyett: *Csörgeő* sk. államtitkár.

Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter. — 31482/VII. szám. *Valamennyi törvényhatóságnak.* A vendéglők, kocsimák és minden nyilvános helyen kimérésre és mértékként használt poharak és palackok hitelesítése tárgyában kiadott rendeletemet kellő közhírrététel céljából a címnek idecsatolva megküldöm. Budapest, 1897. augusztus 21. A miniszter helyett: *Csörgeő* sk. államtitkár.

26147/ sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróknak.

Alábbi miniszteri intézvényt tudomás és közhírré tétel végett másolatban kiadom. S.-A.-Ujhely, 1897. december 21.

alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

Földmivélsügyi m. kir. miniszter 8568/eln. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Folyó é. november hó 17-én 8142/eln. szám alatt kelt körrendeletem kapcsán, mielőbbi közzététel és a megfelelő intézkedések fogantatása végett értesitem a törvényhatóságot, hogy: a cs. kir. osztrák belügyminiszter ur folyó évi december hó 2-án 37310. szám alatt és a folyó évi dec. hó 10-én kezdődő érvényességgel a következő intézkedéseket léptette életbe: A) Magyarország illetőleg: I. Ragadós tüdőlob miatt a szarvasmarhák Ausztriába való bevitelle Magyarország következő törvényhatóságainak területéről tilos: a) Vármegyék: Árva, Liptó, Nyitra, Pozsony (Csallóköz sziget területének kivételével) Szepes, Trencsén és Turóc vármegyék területéről és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye b) Városok: Pozsony. Ezen törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák mindazonáltal a bécs-szent-marxi csütörtöki és szombati vesztégszárókra azonnali levágás céljából bevihetők, az 1896. évi július hó 23-án 48110. szám alatt kelt körrendeletben (az 5-ik számú „Allategészségügyi Értesítő” nek a kiegészítő rész 84. lapján közölt 11/a pontjában) közölt feltételek mellett. II. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok és kecskék) Ausztriába való bevitelle Magyarország törvényhatóságainak területéről tilos: a) Vármegyék: Alsó-Fehér, Hunyad, Nógrád, Szeben és Torda-Aranyos. b) Városok: Keckemét és Kolozsvár. A ragadós száj- és körömfájás miatt az ausztriai forgalomból kitiltott fentebbi vármegyék járványmentes községeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-szent-marxi vesztégszárókra az 1896. évi augusztus hó 5-én 48644. szám alatt kelt itteni körrendeletben (a 6. számú „Allategészségügyi Értesítő” nek a kiegészítő rész 99. lapján közölt 11/b. pontjában) foglalt feltételek mellett mindazonáltal továbbra is bevihetők. III. Sertésvész miatt a sertések bevitelle Ausztriába a következő törvényhatóságok területéről tilos: a) Vármegyék: Abauj-Torna, Arad, Bars, Békés, Bereg, Bihar, Borsod, Fejér, Gömör-Kis-Hont, Győr, Hujdu, Háromszék, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Kis-Küküllő, Kolozs, Komárom Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Sáros, Somogy, Szabolcs, Szatmár, Szeben, Szepes, Szilág, Szolnok-Doboka, Temes, Tolna, Torda-Aranyos, Torontál, Udvarhely, Zala és **Zemplén** b) Városok: Debreczen, Hódmező-Vásárhely, Keckemét, Kolozsvár, Komarócz, Marosvásárhely, Szabadka és Zombor. B) Horvát-Szlavon országokat illetőleg. I. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok, kecskék) Ausztriába való bevitelle Horvát-Szlavon országok Szerem vármegyéjéből és az ezen vármegye által körülzárt városokból tilos. A ragadós száj- és körömfájás miatt az ausztriai forgalomból kitiltott fennebbi vármegye járványmentes községeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-szent-marxi vesztégszárókra az 1896. évi augusztus hó 5-én 48644. sz. alatt kelt itteni körrendeletben (a 6-ik számú „Allategészségügyi Értesítő” nek a kiegészítő rész 99-ik lapján közölt 11/b. pontjában) foglalt feltételek

mellett mindazonáltal továbbra is bevihetők. — II. Sertésvész miatt a sertések bevitelle Ausztriába, Horvát-Szlavon országok következő törvényhatóságainak területéről tilos: Belovár-Kőrös és Lika-Krbava vármegyékben valamint az ezen vármegyék által körülzárt városokból. — III. Juhimlő miatt a juhok bevitelle Horvát-Szlavon országok következő törvényhatóságainak területéről tilos: Lika-Krbava, Modrus-Fiume, Pozsega, Verőcze, és Zágráb vármegyékben és az ezen vármegyék által körülzárt városokból. Az ausztriai szabad sertés forgalomból akár száj- és körömfájás, akár sertésvész miatt kitiltott magyarországi és horvát-szlavonországi törvényhatóságok területéről, úgy járványmentes valamint fertőzött községekből, de ily községekben levő járványmentes udvarokból, azonnali levágásra szánt sertéseknek, minden külön engedély kikerítése nélkül a „Productiv Gesellschaft der Wiener Fleischselcher” című szövetkezet, valamint Ziegler József, Halzinger Engelbert és Wrbuszka József bécsi hentesek vágozóhídjára vasuton való szállítása az 1896. évi július hó 23-án kelt 48164. számú körrendeletben (a 6. számú „Allategészségügyi Értesítő” nek a kiegészítő rész 100-ik lapján közölt II.c. pontjában) közölt feltételek mellett továbbra is szabad. A leszurt és szétdarabolatlan állapotban levő sertések (sertésus) bevitelére nézve továbbá Magyarország és Horvát-Szlavonország zár alatt nem álló törvényhatóságainak területéről származó s legalább 120 kiló élősúlylyal bíró sertéseknek Ausztriába való bevitelére vonatkozólag az 1897. évi február hó 25-én kiadott 12962. számú körrendeletben (az 5-ik számú „Allategészségügyi Értesítő” nek a kiegészítő rész 86. lapján közölt II.c. pontjában) foglalt eddigi feltételek továbbra is irányadók. Kelt, Budapest 1897. évi december hó 4-én a miniszter megbízásából: *Adriánszky* s. k. miniszteri osztálytanácsos.

25637. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróknak.

Folyó évi 24,694. számú felhívásomra való hivatkozással, a földmivélsügyi miniszter ő nagyméltóságának f. évi 70,386. számú intézvénye folytán közhírrététel végett tudatom, hogy a esehorvát-szlavonországi es. kir. helytartóság f. évi november 13-iki 181,114. számú hirdetménye szerint Magyar- és Horvát-Szlavonországnak az ausztriai szabad forgalomból ki nem tiltott járványmentes területeiről származó egészséges élő sertések Schlan városba, az 1897. évi február 25-ki 12962. számú körrendeletben (az 5. számú Értesítőnek az Utmutató kiegészítő része 86. lapján közölt II.c. pontjában) foglalt feltételek mellett bevithetnek.

S.-A.-Ujhely, 1897. december 19.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

27649. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabíróknak.

Az állami mentelepekben elhelyezett ménék az egyes fedeztetési állomások részére a következő sorrendben és napokon fognak szétosztatni. u. m:

Január 17-én Dorozsmán
" 19-én Baján
" 20-án Debreczen és Páliuban
" 22-én Szatmár-Németi és Verseczen
" 24-én Turia-Remetén és Békés-Csabán
" 26-án Eperjesen és Nyitra-Bajnán
" 28-án Rimaszombaton
" 31-én Nagy-Kőrösön.
Február 3-án Székes-fehervárott
" 5-én Bábólan és Sepsí-Szt.-Györgyön
" 7-én Homoródon
" 9-én Deesen és Nagy-Sztódon

Erről azon felhívással értesitem, hogy az érdekelt községek előjáróságait a ménszétosztás napjáról *azonnal* értesitse.

S.-A.-Ujhely, 1897. december 29-én.

alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

2/VIII. sz. 97. A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhely és Sárospatak városok főbíráihoz — a kenyérsütő pékek és általában a kenyér, kifli, zsemlenek elárúsításával foglalkozó kereskedők, szatócs és kocsmaárusok megrendszabályozása tárgyában kibocsátott rendeletemet a közönséggel tudomás és mihez tartás végett az alábbiakban közlöm:

A kenyérműek eladásánál (kenyér, kifli, zsemle stb.) úgy minőségre mint különösebben súlyra nézve a közelebbi időben oly visszaélések történek, melyek már a felsőbb hatóság figyelmét is felkeltették.

Ez okból, indittatva érzem magamat az 1848 évi XVII. t. c. 54. §-ának alkalmazására, miből kifolyólag elrendelem, hogy a városban létező összes kenyér kifli zsemlye stb. eladási helyeken, tehát egy a kenyérsütő, mint a péküzletek-

ben a árak suly szerint és minőség szerint kifüggesztessenek.

Ezen rendeletem folyó év január hó 10-én lép hatályba, mely naptól kezdve az általam megerősített és hozzám havonként bemutatandó árszabálynak, minden kenyéremű elárúsító üzletben kifüggesztve kell lenni, (tehát a szatósoknál és koresmákban, árubódékban is).

Felhívom tek. főbíró urat, hogy ezen rendeletemet a városbeli összes sütőkkel és kenyéremű elárúsítókkal haladéktalanul közölje, egyúttal figyelmeztesse az. 1897. évi 40. t. c. 137 és 138 §-aira, mely szerint az. ki ezen rendeletet nem teljesíti 20 ftig, az pedig aki a suly és árszerint meghatározott kenyéreműt magasabb áron, vagy csekélyebb sulyban, vagy pedig rosszabb minőségben árusítja el — 100 ftig visszaesés esetén 300 ftig büntetettik.

Az ellenőrzést f. hó 10-étől teljes szigorral fogom alkalmazni, s elvárom a tek. főbíró urtól, hogy ebben kötelességéhez képest is segélyemre lesz s ezen rendelkezést a közönség körében is, a legszélesebb körben azonnal közhírré téteti s figyelmezteti a közönséget, hogy az utánméréseket úgy a husra, mint a kenyéreműekre a város hiteles mértéken megtehetik és panaszait akár a suly, akár a minőség tekintetében bármikor felveszem, s abban azonnal intézkedem.

S.-A.-Ujhely, 1898. január 4-én.

Barthos József,
főszolgabíró,
mint I. fokú iparhatóság.

5893/I. 97.

A bodroghözi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Davidovits Mózes nagy-rozvágyi lakos kárára folyó hé 14-én 2 db jármos ökör elbitangolt, — az egyik 5 éves fehér szőrű, fennálló szarvu, másik kékes szőrű, széles fennálló szarvu — körözését elrendelem.

Kir.-Helmec, 1897. december 28-án.

Bencsik, főszolgabíró.

57846 II. 897. sz. M. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Körrendelet

Zemplén-vármegye valamennyi községi, illetve közigazgatóságának

Dohány jövedéki kihágással vádolt Petrovics József, cigány, riesei lakos ismeretlen helyre eltávozott.

Utasított az előjárás, miszerint nevezett egyén jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S.-A.-Ujhelyben, 1897. december 26-án.

Talapkovics Vazul, s. k.
kir. tan. pénzügyigazgató.

Nyilt-tér.)

Értesítés!

Zemplén-vármegye árvaszékénél viselt ülnői állástól egészségi tekintetektől megváltam és jövőben ismét — a megszakított ügyvédi gyakorlatot — fogom folytatni.

Tisztelettel értesitem ennélfogva a nagyközönséget, hogy ügyvédi irodámat S.-A.-Ujhelyben a Csillag-utca 354. számú házban (a tűzoltó őrtanya tőzsomszedságában) megnyitottam.

S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi január hó 8.

Pekáry Gyula,
ügyvéd.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	január 9. Julián vt.
Hétfőn,	január 10. Vilmos pk.
Kedden,	január 11. Higin vt.
Szerdán,	január 12. Táciaán vt.
Csütörtökön,	január 13. 40 vt. katona
Pénteken,	január 14. Hilár, et. †
Szombaton.	január 15. Pál remete

A szerkesztő postája.

A. A. Hben — A. P. Gálszécs — B. S. E.-Bénye — B. N. Bpest — B. K. Bereczki — D. J. Polena — G. J. Hben. — H. J. dr. Bpest — J. Gy. Bpest — K. I. Lugos — K. K. Kassa — K. M. Agárd — K. M. B.-Vécs — K. S. Hben — L. A. Hben — S. N. L. Szeged — P. D. L.-Hidvág — P. I. Lanyár — R. Z. — S. A. dr. Szatmár — S. G. K.-Helmec — Sz. A. dr. Hben — Sz. A. Hben — Sz. G. Tolcsva — F. K. dr. Bpest — M. E. Sztropkó — V. J. Hben — W. M. Mád. Szives jókívánataikat az új év alkalmából hasonlókkal viszonzozzuk.

„Volt nekem egy édes anyám“ ... az isten nyugtassa meg. Sírj álmát ne háborgassa olyan rosz verssel.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos **Éhler Gyula.**

Hirdetések.

Bérbeadó lakás.

S.-A.-Ujhelyben a város központjához közel álló uri lakás, mely áll: 4 szoba, fürdő-szoba, konyha, kamara, pincze külön udvar s egyéb szükséges mellékhelyiségek-ből f. évi április hó 24-től bérbeadó.

Bővebb tudósítást ad a kiadóhivatal.

691/97. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. 1.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvénzék 2299/97. p. sz. elrendelő és a kir.-helmeczi kir. járásbíró 2044/97. számú kiküldő végzése által a T. Lóki tak. pénztár javára Karácsonyi Mihály, Karácsonyi Mihályné és özv. Ónodi Istvánné kaponyai lakosok ellen 300 korona 15ke, ennek 1896. évi november hó 30. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 20 kr. perkoltszék követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 405 forintba becsült csikók, szekér, fa és lőszerszámból állingóságok nyilvános árverés útján eladának.

Mely árverésnek a király-helmeczi kir. járásbíró 6650/897. sz. kiküldést rendel végzése folytán a helyszínén, vagyis Kaponya községében alperesek lakásán leendő eszköz-lesére 1898. évi január hó 12. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. 1.-cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Kir.-Helmec, 1896. évi dec. hó 20-án.

Szabó Lajos.
kir. bír. végrehajtó.

Szőlőkaró eladás!

Tisztelettel alulírott értesitem a t. szőlőbirtokosokat, hogy méltóságos gróf Károlyi László erdejében készült legjobb minőségű **tölgyfa karókat** az alant jegyzett árban árusítom és pedig:

A pálházai raktárban:

180 cm. hosszú szőlőkaró ezrenként 16 frt
200 " " " " " 20 frt.

S.-A.-Ujhelybe szállítva, avagy vidékre küldendő, a helybeli állomáshoz vagonokba rakva:

180 cm. hosszú szőlőkaró ezrenként 20 frt
200 " " " " " 24 frt.

Amennyiben pedig most nagy szőlőkaró készletem van, a t. szőlőbirtokosok-t saját érdekükben kérem, hogy szükségletüket a télen át sziveskedjenek beszerezni, nehogy — mint tavaly is — azon kellemetlen helyzetbe jussanak, hogy szükségletük beszerzését a tavaszra halasztva, tulhalmozott rendelvények avagy készlethiány miatt kívánalmuknak esetleg legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Tisztelettel:

Herzog Lipót,
s.-a.-ujhelyi fakereskedő.

HIRDETMÉNY.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank részvényesei

folyó évi február hó 6-án d. e. 10 órakor

S.-a.-Ujhelyben, az intézet helyiségében tartandó

XXVIII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

T á r g y a k:

1. A közgyűlési elnök és a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kiszolgáltatása iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6. Sorrendben kilépendő egy igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.
7. Alapszabályok módosítása.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 31-ik §-ai értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1898. évi január hó 8-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szép és olcsó virág!

Nagyszabásu kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és legkülönfélébb virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármikor bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi koszorúk 2 forinttól feljebb.

Menyasszonyi csokrok finom papirtartóban 2—3—4—5 frtig.

Menyasszonyi csokrok selyem tartóban 5—6—8—10 frtig.

Menyasszonyi csokrok selyem tartóban 10—12—15 és feljebb, szalaggal és fátjollyal, igen elegáns új alakban.

A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos narancs, rozsa, camelia, gyöngyvirág, szegfű stb. fehér virágokból, myrthus füzérékkel lesznek köve.

Eljegyzési, bálí, utazó s alkalmi csokrok finom papirtartóban 1—2—3—5 frtig.

Eljegyzési, bálí, utazó és alkalmi csokrok, finom selyemtartóban 5—6—8—10 frtig.

Eljegyzési, bálí, utazó és alkalmi csokrok különlegességek, 10 frttól feljebb.

Mellcsokrok különféle alakban, művészileg kötve 50—80 krtól 1 frtig, 2—3—4—5 frtig.

Legyezők, bála, estélyre a ruhához illő színekben 2—3—5—8 frtig.

Gyönyörű virágkosarak és sokféle fantázia-darabok üzletemben pompásan és művésziesen kiállítatnak 3—5—8—10 forinttól feljebb.

Továbbá ajánlom szalaggal és felirattal **legújabb koszoruimat**, 6—8—10—15—20 frtig és feljebb.

Csomagolást saját árban számítom. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Szíves megrendelést várva,

kiváló tisztelettel:

Kertész telep: Andrassy ut 5. szám.

UHL MATH.

virágüzlete **Kassa**, Fő-utca 81. sz.

Bérbe adó.

Az özv. Vályi Istvánné tulajdonát képező Torzsás-ut szélén lévő luczernás és szántó föld, ugyszinte a klastrom-utczai 916. sz. alatti lakóház április 24-től bérbeadó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

**A nagy-mihályi uradalomban
14 drb. mezőhegyesi leszárma-
zásu magyar faju 2 és fél éves
tenyés-bika eladó.**

25,583.
á. 97. sz.

Árverési hirdetmény.

Zemplén-vármegye árvaszéke ezennel közhírré teszi, hogy Pásztor István hagyatéka-hoz tartozó következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, lovak, sertések, buza, rozs, zab, árpa, köles, lenese, széna, szalma és különféle gazdagági eszközök *Bacska községében 1898. évi január hó 13. és 14-ik napjain* a bodrogközi járás főszolgabírája közbenjöttével készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Kelt Zemplén-vármegye árvaszékének S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi január hó 5-én tartott üléséből.

Horváth József,
einök.

2153/IV. 97.

Hirdetmény

a Sátoralja-Ujhelyben 1898. év folyamán tartandó országos vásárok napjainak meghatározásáról.

1. Apollónia vásár	február 7—8.
2. Virág	márcz. 31. ápr. 1.
3. Sarlós	junius 30. julius 1.
4. Dióverő	szeptember 1—2.
5. Imre	november 3—4.
6. Karácsonyi	december 15—16.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1897. decz. 29.

Hlavathy Elek, v. jegyző. **Ujfalussy Endre,** v. főbíró.

Dick Sámuel,
vásárjog-bíró.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghivatnak
az 1898-ik évi január hó 30-án délután 2^{1/2} órakor
az intézet saját helyiségében tartandó

XXV-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1897-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyoloz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46-ik szakasz. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1897. deczember 18-án tartott igazgatósági ülsből.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.

Első rangu hazai gyártmány.

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvény-társulat
BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedül
gazdasági gépgyára
mely a gazdálkodáshoz szükséges
ÖSSZE
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük min-
den szakbavágo kérdéssel bizalommal
hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel
és szakszertű felvilágosítással díjmentesen
szolgálgatunk.

Gőzcsempék

Horprések

Vetőgépek

Elérők

Szacsakavágók

Morzsolók

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknél és bántalmaknál használható állandó sikerrel: csipő fájás idegfájdalom, helybeli csusz, hátszaggatás, hátygöngeség, hátgerincz bántalmak, hörghurut, asztma, megrámdulások idegbántalmak, az ízületek bennasága stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges be-
küldése mellett bérmentve 75 kr. Főraktár:
Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI.
Váci-körút 17.

Kapható S.-A.-Ujhelyben **Kincsesy**
Péter gyógyszerész urnál.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbálásá-
nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdal-
lomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvény-nél,
csúznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapest. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki
nem akar megkárosodni,** az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegy-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Hirdetés.

Az 1898-ik őszén szállítandó furmint
gyökeres zöld ojtásra előjegyzést elfogad,
és a feltételeket megkeresésre szívesen
közli

Szemere József,
tulajdonos.

Fischer-pusztá,
u. p. S.-A.-Ujhely.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” már a XX. évfolyamába lépett. Önérttel je-
lentjük ezt a tényt a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyuttal felhívjuk, hogy
legyen szíves továbbra is azon érdeklődést tanusítani lapunk iránt, melyet eddig tanusított.

A „Képes Családi Lapok” multja legjobb bizonyíték amellett, hogy míg
egyrészt hűzogat pótoltunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük.
Ismétlten elmondhatjuk, hogy kitűzött célunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az
ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család kedvelt hazibaráta.

A „Képes Családi Lapok” fennállása óta már több hasonirányú vállalat
támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat, hanem
egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előlegezzék azt
nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „Képes Családi Lapok” a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes
hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és
külön beköthető regénymelléklettel.

A „Képes Családi Lapok” havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című fél-
éves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divatúdsítással s így egy külön divat-
lapnak tartását feleslegessé teszi.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve,
hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb irói és költői gárda minden
számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései, rajjai, humoreszkjei
költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Iránycikkeivel a társadalom minden kérdéseire
kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad
mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések,
illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok” előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az
„Előfizetők postájá”-ban.

A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és ta-
nulságosak.

A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s
hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása mit eddig
hazánkban egyetlenegy hasonló irányú lap sem volt képes elérni; bizonyítják továbbá
azon előkelő és kitűnő írók és írók nevei, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden
számában élvezheti az olvasó s akik közül büszkén említtük fel dr. Tolnai Lajos szer-
kesztőn kívül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Je-
szenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sán-
dor, Méry Károly, J mbor Lajos, Dombai Hugó, Kenézy Csatár, Pécsi D. Anzelm, Kósa
Ede. — Beniczky Bajza Lenke, B Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna,
Buday Sándorné, Csernecky Gyuláné, Nagyváradai Myra, K. Beniczky Irma, Mericzay-
Karossa Irma, Fanghné Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy
Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Julianna
nevei stb.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” című divat-
lappal és regénymelléklettel együtt:

Égész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül
még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül 4 regényt
küld díjtalanul.

A „Képes Családi Lapok” mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld
mindazoknak, akik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáférőlnak.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala
Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk mint **egész-
ségünkre.** Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észle-
lünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de
de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük.
Egy kis köh-gés, főtájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az?
Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség,**
mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert
valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból
nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A
legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a
mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája**
csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok
mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdőd-
nek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket
a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próba
doboz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerárban S.-A.-Ujhelyben:
Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday
Akos urak gyógyszerárjaiban. **Főraktár:** Nádor gyógy-
szertár (Dr Egger Leo és Egger J) Budapest Váci-körút 17.